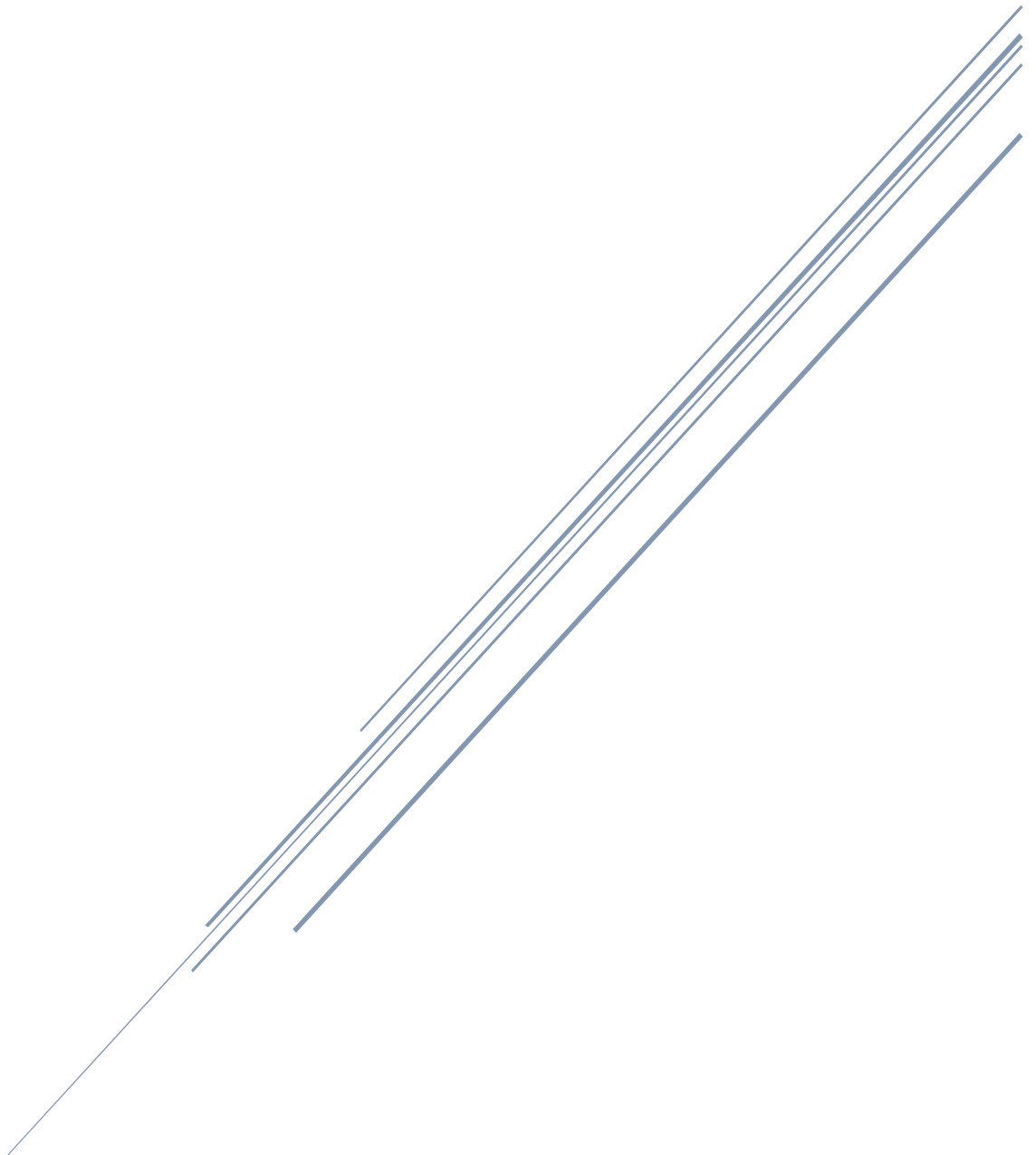

PROVEDBENI PROGRAM
OPĆINE VIŠKOVO
ZA RAZDOBLJE OD 2022. DO 2025. GODINE

KLASA: 330-04/21-01/21
URBROJ:2170-09-04/05-21-9
VIŠKOVO, 30. 12. 2021 GODINE

Sadržaj

1. Predgovor	1
2. Uvod (djelokrug, vizija i misija JLS)	3
2.1. Djelokrug	3
2.1. Vizija Općine Viškovo.....	5
2.2. Misija Općine Viškovo.....	5
3. Analiza stanja i razvojnih potreba koje će se adresirati provedbenim programom Općine Viškovo	5
4. Popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti Općine Viškovo s obrazloženjem njihovog odabira	33
5. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata	39
6. Okvir za praćenje i izvještavanje	43

1. Predgovor

Provedbeni program Općine Viškovo za razdoblje 2022. - 2025. kratkoročni je akt strateškog planiranja koji se, sukladno zakonskim obvezama, donosi za vrijeme trajanja mandata općinskog načelnika i kao takav vrijedi za taj mandat. Njime će biti definirane mjere, aktivnosti te razvojni projekti Općine Viškovo za nadolazeće razdoblje. Slijedom navedenog, Odlukom o imenovanju radne skupine za pripremu i provođenje postupka izrade Provedbenog programa Općine Viškovo za razdoblje od 2022. do 2025. godine (KLASA: 330-04/21-01/21, URBROJ:2170-09-04/05-21-4) pokrenuta je izrada navedenog dokumenta. U radnu skupinu za pripremu i provođenje postupka izrade Provedbenog programa imenovane su slijedeće osobe:

1. Marko Miletić, Viši stručni suradnik za pravne poslove,
2. Jasminka Štimac, Stručni suradnik – voditelj projekta,
3. Jasmina Fabac, Viši stručni suradnik za pripremu i provedbu EU projekta,
4. Zvonimir Vidović, Savjetnik za izgradnju objekata javne i društvene namjene, komunalne infrastrukture, prostorno planiranje, zaštitu okoliša i EU projekte,
5. Mirjana Prpić, Stručni suradnik za financijsko knjigovodstvo riznice i izvještavanje.

Stručnu pomoć, nadzor i koordinaciju pri izradi Provedbenog programa pružat će lokalni koordinator, Robert Simčić, pročelnik Jedinog upravnog odjela Općine Viškovo koji je ovlašten za isto temeljem Odluke Općinske načelnice (KLASA:330-04/21-01/21, URBROJ: 2170-09-04/05-21-3).

Sam proces izrade Provedbenog programa Općine Viškovo za razdoblje od 2022. do 2025. godine odvijao se u nekoliko faza:

1. Prijedlog vizije i misije
2. Definiranje izazova i razvojnih potreba iz djelokruga Općine Viškovo
3. Definiranje prioriteta djelovanja koje će Općina Viškovo provoditi u razdoblju od 2022. do 2025. godine
4. Razrada mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva preuzetih iz hijerarhijski nadređenih akata strateškog planiranja (Plana razvoja Primorsko-goranske županije za razdoblje 2022. – 2027. godine)
5. Definiranje okvira za provedbu i izvještavanje

Provedbeni program za razdoblje od 2022. do 2025. godine bit će temelj planiranja za kapitalne i EU projekte, infrastrukturne projekte, jačanje socijalnog programa te za daljnji razvoj gospodarstva i poduzetništva na području općine Viškovo. Osim navedenog, Provedbeni program poslužit će kao i sredstvo kvalitetne komunikacije prioriteta općinske uprave s mještanima, poduzetnicima, ulagačima.

Općina Viškovo je danas urbana i dinamična sredina, vrlo napredna i uspješna zahvaljujući dosadašnjim ulaganjima i projektima. I u narednom periodu planirani su brojni projekti i potezi koji će život u općini Viškovo učiniti još kvalitetnijim. Isto zahtjeva i pametno financijsko planiranje koje će osigurati ispunjenje planiranih mjera. Općina Viškovo će se i u novom mandatnom razdoblju fokusirati na više izvora financiranja:

- *Proračun Primorsko – goranske županije* (bespovratne financijske potpore za realizaciju projekata, sukladno prijavljenim i odobrenim projektima na temelju prethodno raspisanih javnih poziva/natječaja),
- *Državni proračun (resorna ministarstva)* - financijska sredstva iz državnog proračuna spuštaju se na lokalnu razinu u obliku decentraliziranih sredstava. Prateći dosadašnje trendove i gospodarsku situaciju, može se očekivati da će ta sredstva činiti sve manju stavku u lokalnim proračunima,

posebice općinama poput Općine Viškovo koje pripadaju razvijenim područjima u Republici Hrvatskoj (IV. skupina po indeksu razvijenosti),

- *EU fondovi i programi* – dostupni u financijskoj perspektivi od 2021. - 2027. godine, pružaju velike mogućnosti za sufinanciranje razvojnih projekata Općine Viškovo,
- *Ostalih izvori* – kreditne institucije, javno - privatna partnerstva i sl.

Općini Viškovo je posebno interesantno financiranje planiranih projekata iz EU fondova. Raspolaze potrebnim znanjem i iskustvom u pripremi i provedbi projekata financiranih iz EU sredstava ali i iz drugih izvora. Važno je napomenuti da je stvorena i baza s više od 30 projekata koji su u većoj ili manjoj mjeri spremni za realizaciju odnosno za prijavu na razne europske natječaje koji su u najavi. Općini Viškovo kao članici Urbane aglomeracije Rijeka posebno je značajan i ITU mehanizam, s obzirom da je UA Rijeka odabrana za korištenje mehanizma integriranih teritorijalnih ulaganja u Republici Hrvatskoj. Provedbeni program Općine Viškovo za razdoblje od 2022. do 2025. godine bit će djelotvoran alat za provedbu postavljenih projektnih ciljeva i općinskih prioriteta što će u konačnici rezultirati poboljšanim uvjetima života i poslovanja te stvaranjem zdravih temelja za daljnji razvoj.

2. Uvod (djelokrug, vizija i misija JLS)

2.1. Djelokrug

Općina Viškovo u svom samoupravnom djelokrugu obavlja poslove lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana, a koji nisu Ustavom ili zakonom dodijeljeni državnim tijelima i to osobito poslove koji se odnose na:

1. uređenje naselja i stanovanje,
2. prostorno i urbanističko planiranje,
3. komunalno gospodarstvo,
4. brigu o djeci,
5. socijalnu skrb,
6. primarnu zdravstvenu zaštitu,
7. odgoj i osnovno obrazovanje,
8. kulturu, tjelesnu kulturu i šport,
9. zaštitu potrošača,
10. zaštitu i unapređenje prirodnog okoliša,
11. protupožarnu zaštitu i civilnu zaštitu,
12. promet na svom području te
13. ostale poslove sukladno posebnim zakonima.

Sadržaj i način obavljanja poslova iz samoupravnog djelokruga detaljnije se utvrđuju odlukama Općinskog vijeća i Općinskog načelnika u skladu sa Zakona o lokalnoj i područnoj (regionalnoj) samoupravi i Statutom Općine Viškovo.

Za obavljanje poslova od lokalnog značaja kojima se neposredno ostvaruju potrebe građana u Općini Viškovo ustrojen je Jedinostveni upravni odjel kojim upravlja pročelnik. U okviru JUO Općine Viškovo ustrojene su sljedeće službe/odsjeci:

- Odsjek Ureda načelnika
- Odsjek za proračun, financije i računovodstvo
- Odsjek za planiranje i razvoj prostora, izgradnju komunalne infrastrukture i objekata javne i društvene namjene, EU projekte i javnu nabavu
- Odsjek za upravljanje i održavanje komunalne infrastrukture, javnih i društvenih objekata, zaštitu okoliša, gospodarenje otpadom i poslove komunalnih djelatnosti

Slika 1. Organizacijska struktura Općine Viškovo

Proračunske korisnike Općine Viškovo čine ustanove u vlasništvu Općine: Dječji vrtić Viškovo, Javna ustanova Narodna knjižnica i čitaonica Halubajska zora.

Sredstva za rad Jedinственог upravnog odjela i proračunskih korisnika osiguravaju se u Proračunu Općine Viškovo ili iz drugih izvora utvrđenih zakonom.

Predstavnička tijela Općine Viškovo su Općinsko vijeće te vijeća nacionalnih manjina.

S ciljem da se omogući izravno sudjelovanje građana u donošenju odluka od svakodnevnе važnosti za njihov život i rad, statutom Općine Viškovo predviđeno je osnivanje mjesnih odbora. Mjesni odbori mogu se osnovati za područje jednog naselja, za više manjih naselja ili dijelove većih naselja. Mjesni odbori imaju pravo predlagati mjere i aktivnosti za unapređenje komunalnih usluga, vrtića, škola, zdravstvene skrbi, kulturnih i sportskih ustanova na njihovu području, a također mogu utjecati na radno vrijeme javnih službi, objekata za opskrbu hranom i pićem, te regulaciju prometa. Povrh toga, mjesni odbori također mogu obavljati određene poslove iz samoupravnog djelokruga jedinice lokalne samouprave koji su na njih preneseni od strane općine ili grada. Rad mjesnih odbora financira se iz proračuna Općine Viškovo. Na području Općine Viškovo djeluje jedan mjesni odbor - MO Marčelji. Obuhvaća : Marčelji, Ilovca, Vrtače, Vršak, Melišća, Pogled, Garići, Klići, Benaši, Mavri.

2.1. Vizija Općine Viškovo

Viškovo je gospodarski i turistički razvijeno i prepoznatljivo središte te ugodno i poželjno mjesto za rad i život, sa aktivnom društvenom zajednicom i visokim standardom kvalitete života, koje prati europske trendove razvoja i omogućava osobni i profesionalni rast i razvoj svakom svom građaninu.

2.2. Misija Općine Viškovo

Misija Općine Viškovo je osiguranje uvjeta za ukupni društveni i gospodarski razvoj te podizanje kvalitete života kroz aktivno planiranje ukupnog razvoja prostora općine, aktivnu socijalnu politiku te u ulaganja suvremenu prometnu i komunalnu i društvenu infrastrukturu, zaštitu i očuvanje okoliša, osiguranje poticajnog okruženja za razvoj gospodarstva i implementaciju novih tehnologija.

3. Analiza stanja i razvojnih potreba koje će se adresirati provedbenim programom Općine Viškovo

Analiza stanja Općine Viškovo temelji se na analizi podataka s kojima raspolaže Općina tj. Jedinствени upravi odjel te na temelju podataka koji su ustupljeni od strane Regionalne razvojne agencije Primorsko – goranske županije – Prigode.

Sustav naselja i stanovništvo

Sustav naselja je planska kategorija koju čini planirana mreža naselja kojoj se namjenjuje uloga generatora razvitka svojih gravitacijskih područja. U naseljima se moraju razviti funkcije koje potiču razvojne aktivnosti i osiguravaju standard života na području koje im gravitira. Pod time se prvenstveno misli na ustroj ustanova iz resora školstva, zdravstva, kulture, športa kao i ostalih poticajnih funkcija i aktivnosti. Središnja naselja imaju značajnu ulogu jer osiguravaju opskrbu i usluge stanovništvu gravitacijskog područja, što neposredno utječe na stabilnost naseljenosti i standard života, a posredno na gospodarski razvitak.

Na području Općine postoji 7 naselja - Kosi, Marčelji, Marinići, Mladenići, Saršoni, Sroki, Viškovo. Naselja s najvećim brojem stanovnika, Marinići i Viškovo, nalaze se u južnom dijelu Općine, uz samu granicu s Gradom Rijekom.

Prema posljednjim službenim podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2011. godine, na području općine Viškovo registrirano je 14.445 stanovnika. Od ukupnog broja stanovnika, žene čine nešto veći udio u odnosu na muškarce (7.284).

Tablica 1. Broj stanovnika po naseljima

Naselje	Stanovništvo		
	1991.	2001.	2011.
Kosi	223	366	808
Marčelji	860	1186	2.148
Marinići	2741	3139	3.894
Mladenići	613	774	1.254
Saršoni	524	781	1.532
Sroki	538	929	1.741
Viškovo	1419	1.732	3.068
Ukupno	6.918	8.907	14.445

Izvor: DZS, 2011.

Promatrajući broj stanovnika tijekom posljednja 3 popisna razdoblja, razvidan je demografski uzlet na području općine posebice u razdoblju 2001. - 2011. godine kada je broj stanovnika povećan više od 60%.

Razmještaj i struktura stanovništva na području Općine Viškovo rezultat je demografske dinamike i procesa u posljednja dva međupopisna razdoblja, usko vezana uz jačanje suburbanizacije na području županijskog priobalja, odnosno preseljenje stanovništva iz primarnog centra rada (Grad Rijeka) u prigradska naselja riječkog suburbanog prstena. To je rezultat prije svega privlačnosti riječke okolice za naseljavanje te jačanja tržišta nekretnina i prestanka društvene stambene gradnje 80-tih godina prošlog stoljeća koji je utjecao na smanjenje cijena građevinskog zemljišta i stambene izgradnje.

Navedeno je rezultiralo demografskom eksplozijom u posljednjih 20-tak godina, pri čemu se ukupno stanovništvo više nego udvostručilo.

Positivni demografski trendovi su nastavljeni i u razdoblju i nakon Popisa stanovništva 2011. godine no smanjenim intenzitetom. Procjenjuje se da je krajem 2019. godine na području Općine Viškovo živjelo preko 16.700 stanovnika.

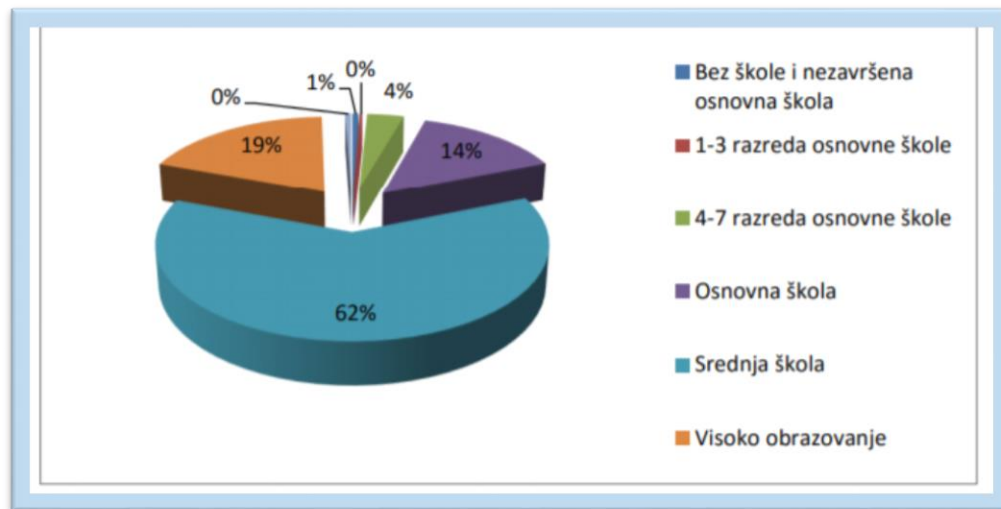
Tablica 2. Starosna struktura stanovništva

Starosna skupina	Broj stanovnika
0-4	1.008
5-9	769
10-14	710
15-19	706
20-24	896
25-29	1.218
30-34	1.456
35-39	1.220
40-44	941
45-49	1.001
50-54	1.087
55-59	1.019
60-64	911
65-69	451
70-74	454
75-79	321
80-84	172
85-89	82
90-94	17
95 i više	6

Izvor: DZS, 2011.

Analizirajući starosnu strukturu stanovništva vidljivo je da na području općine Viškovo djeca i mladi do 30 godina čine 37% ukupnog stanovništva, dok populacija starija od 60 godina čini udio od 17% u ukupnom stanovništvu, što su povoljni demografski pokazatelji. Radno sposobnog stanovništva (15 - 64 god) je 10.455, dok prosječna starost stanovništva iznosi 37,9 godina. Dobna struktura stanovništva Općine Viškovo utvrđena Popisom 2011. godine izrazito je povoljna i proizlazi iz opisanih demografskih kretanja. Općina Viškovo je najmlađa općina Primorsko-goranske županije i jedina s prosječnom starošću ispod 40 godina.

Slika 2. Obrazovna struktura u Općini Viškovo

Izvor: DZS, 2011.

Što se tiče obrazovne strukture iz grafikona je vidljivo da na području općine prevladava udio stanovništva sa završenom srednjom školom.

Razvojni problemi Općine Viškovo u odnosu na sustav naselja i stanovništvo

- Velika naseljenost
- Nedostatna komunalna infrastruktura

Razvojne potrebe Općine Viškovo u odnosu na sustav naselja i stanovništvo

- Kontinuiran razvoj komunalne infrastrukture
- Učinkovito upravljanje prostorom i razvojem koje prati trend rasta stanovništva na području općine Viškovo
- Unaprijediti obrazovnu strukturu stanovništva kroz ulaganje u obrazovanje (promoviranje cjeloživotnog obrazovanja, iniciranje i održavanja edukativnih programa, potpora programima dokvalifikacija, prekvalifikacija i stručnog usavršavanja)
- Daljnji razvoj društvene infrastrukture u funkciji podizanja kvalitete življenja u prostoru općine Viškovo

Gospodarstvo

Okosnica intenzivnog gospodarskog razvoja područja općine Viškovo primarno se može sagledati sa dva aspekta: iznimno povoljnog geostrateškog položaja s obzirom da je područje općine smješteno uz prometnicu koja je još u 16. stoljeću povezivala Grad Rijeku s Trstom i Ljubljanom, te omogućavala prijelaz iz Zapadne i Srednje Europe u Sredozemlje, ali i razvoja riječke luke, naglog razvoja industrije i time povezanim širenjem gradskog i prigradskog područja. Glavni nositelj gospodarskih aktivnosti na području općine je sektor mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva koji predstavlja snažan generator razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Stoga je i Općini Viškovo visoko na listi prioriteta jačanje sektora MSP i obrtništva, te unaprjeđenje poduzetničke i investicijske klime na području općine koja će biti privlačna i poticajna za ulaganja i poslovanje. Važan segment u tome čini i izgradnja poduzetničke infrastrukture i razvoj potpornih institucija, kako bi se u potpunosti iskoristili postojeći potencijali i resursi.

Poduzetnici i obrtnici u takvim prostorima sa sigurnošću mogu investirati u izgradnju i opremanje gospodarskih objekata jer su u zonama osigurani svi preduvjeti za građenje. Ovakvim zonama uz prateće poticajne mjere stvara se dobra poduzetnička klima, potiče se brži razvoj postojećeg gospodarstva, privlačenje poduzetnika iz okruženja, dok su s druge strane prostori za stanovanje potpuno oslobođeni poduzetničkih aktivnosti.

Na daljnji gospodarski rast i napredak svakako pozitivno utječe članstvo Općine Viškovo u Urbanoj aglomeraciji Rijeka koja je ustrojena sukladno Zakonu o regionalnom razvoju. Urbanoj aglomeraciji Rijeka omogućeno je korištenje ITU mehanizma koji je uveden s ciljem jačanja gospodarskog razvoja. Mehanizam služi za provedbu aktivnosti održivog urbanog razvoja koje imaju naglašenu teritorijalnu dimenziju te omogućava pružanje financijske potpore za provođenje integriranih aktivnosti.

Općina Viškovo je iskoristila pogodnosti članstva u Urbanoj aglomeraciji Rijeka i ITU mehanizma te je aplicirala dva projekta koji će svakako pozitivno utjecati na gospodarstvo ali i razvoj turizma na području Viškova. Riječ je o projektu „Radna zona Marišćina K-2 u Općini Viškovo“ koji je odobren u prosincu 2020. godine (temeljem poziva ITU-Sustav poduzetničkih zona). Projekt se sastoji od aktivnosti ulaganja u izgradnju osnovne i dodatne zajedničke infrastrukture na području Radne zone Marišćina K-2 s ciljem razvoja i poboljšanja kvalitete i dostupnosti fizičke poduzetničke infrastrukture na području Općine Viškovo, Urbane aglomeracije Rijeka. Provedbom ovog projekta želi se potaknuti unaprjeđenje poduzetničke klime na način da se privuku novi investitori i stvore mogućnosti za otvaranje novih radnih mjesta na području Općine Viškovo, Urbane aglomeracije Rijeka.

Na poziv „ITU-Povežimo se baštinom“ prijavljen je integrirani projekt „Povežimo se baštinom“. Dio istog je kapitalni projekt Općine Viškovo „Izgradnja i opremanje Kuće halubajškoga zvončara“ temeljem kojeg će se izgraditi posjetiteljska infrastruktura s ciljem očuvanja i popularizacije kulturne baštine Viškova i tradicije zvončara. Unutar iste prezentirat će se četiri nematerijalna kulturna dobra - „Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“, „Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“, Umijeće suhozidne gradnje i Mediteranska prehrana na hrvatskom Jadranu, njegovoj obali, otocima i dijelu zaleđu. Stvorit će se novi sadržaj temeljen na kulturnoj baštini koji će pozitivno utjecati na nova zapošljavanja zbog novih sadržaja, intenziviranje gospodarskih aktivnosti zbog povećane turističke posjećenosti ali i na privlačenje investitora. Projekt će doprinijeti otvaranju novih prilika za ulaganje u turističke, ugostiteljske i prateće djelatnosti a sve zbog unapređene slike područja kao poželjnije destinacije za pokretanje poslovanja.

MSP i obrtništvo

U ukupnoj gospodarskoj strukturi, sektor malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništvo čine okosnicu gospodarskog razvoja na području općine, koji bilježi intenzivan rast od 90-ih godina prošloga stoljeća. Prema dobivenim podacima Udruženja obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje na području općine Viškovo u 2020. godini bila su registrirano 394 obrta. U nastavku je detaljna specifikacija.

Tablica 4. Broj obrtnika, Općina Viškovo 2015. – 2020.

	2015.	2016.	2017.	2018.	2019.	2020.
Ugostiteljstvo	25	24	18	20	20	19
Uslužni obrt	103	105	122	141	169	183
Proizvodni obrt	47	45	47	49	49	49
Trgovina	26	26	24	24	27	24
Frizeri i kozmetičari	20	20	23	27	30	34
Građevinari	53	56	51	53	57	58
Prijevoznici	23	21	21	23	27	27
UKUPNO	297	297	306	337	379	394

Izvor: Udruženje obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje

Iz tablice je vidljivo kako se broj obrtnika na području Općine Viškovo kontinuirano povećavao od 2015. do 2020. (rast s 297 na 394 obrtnika). Analizira se struktura obrta viškovskog gospodarstva po cehovima u 2020. godini, može se vidjeti da su najzastupljeniji uslužni obrti s udjelom od 46,4%, zatim slijede građevinari s udjelom od 14,7% te proizvodni obrti u udjelom od 12,4%.

U nastavku su podaci o broju tvrtki u Općini Viškovo u 2020. godini po djelatnostima i veličini.

Tablica 5. Broj tvrtki prema djelatnostima i veličini u 2020. godini

	Broj tvrtki			
	Mikro	Malo	Srednje	Ukupno
(A) POLJOPRIVREDA, ŠUMARSTVO I RIBARSTVO	3	0	0	3
(B) RUDARSTVO I VAĐENJE	1	0	0	1
(C) PRERAĐIVAČKA INDUSTRIJA	84	15	0	99
(D) OPSKRBA ELEKTRIČNOM ENERGIJOM, PLINOM, PAROM I KLIMATIZACIJA	1	0	0	1
(E) OPSKRBA VODOM; UKLANJANJE OTPADNIH VODA, GOSPODARENJE OTPADOM TE DJELATNOSTI SANACIJE OKOLIŠA	2	0	1	3
(F) GRAĐEVINARSTVO	151	5	0	156
(G) TRGOVINA NA VELIKO I NA MALO; POPRAVAK MOTORNIH VOZILA I MOTOČIKALA	116	28	0	144
(H) PRIJEVOZ I SKLADIŠTENJE	24	1	0	25
(I) DJELATNOSTI PRUŽANJA SMJEŠTAJA TE PRIPREME I USLUŽIVANJA HRANE	53	0	0	53
(J) INFORMACIJE I KOMUNIKACIJE	16	0	0	16
(L) POSLOVANJE NEKRETNINAMA	18	0	0	18
(M) STRUČNE, ZNANSTVENE I TEHNIČKE DJELATNOSTI	73	1	0	74
(N) ADMINISTRATIVNE I POMOĆNE USLUŽNE DJELATNOSTI	21	0	0	21
(P) OBRAZOVANJE	10	0	0	10
(Q) DJELATNOSTI ZDRAVSTVENE ZAŠTITE I SOCIJALNE SKRBI	5	1	0	6
(R) UMJETNOST, ZABAVA I REKREACIJA	7	2	0	9
(S) OSTALE USLUŽNE DJELATNOSTI	36	0	0	36

Izvor: HGK, Županijska komora Rijeka

Promatrajući tvrtke prema registriranim djelatnostima, vidljivo je da je najveći broj tvrtki registriran u sektoru građevinarstva, trgovine na veliko i malo, prerađivačkoj industriji te stručnim, znanstvenim i tehničkim djelatnostima. Kada se promatra veličina tvrtki, najveći broj aktivnih tvrtki čine mikro tvrtke nakon toga slijede male tvrtke dok od velikih subjekata na području Viškova djeluje jedna tvrtka.

Poduzetnička infrastruktura

Viškovo je već dugi niz godina prepoznato kao jaka poduzetnička općina u kojoj tvrtke otvaraju svoje poslovne prostore i pogone. Iz gore navedene analize vidljivo je kao na području općine Viškovo djeluje velik broj obrta te tvrtki. Na svom području ima dvije radne (poslovne) zone:

- **Radna zona Marinići K-1** locirana je na južnom dijelu Općine Viškovo, a u sjevernom dijelu naselja Marinići, u neposrednoj blizini prometnice Rijeka - Viškovo. Površina radne zone je 27,84 ha.

Zapadni dio zone većim je dijelom izgrađen dok je istočni dio zone dijelom izgrađen. Namjena zone je proizvodno-poslovna što znači da se mogu graditi sljedeće građevine proizvodne i poslovne namjene: obrtničke i zanatske proizvodne građevine za djelatnosti manjeg opsega bez negativnog utjecaja na okoliš, servisne radionice, skladišta u sklopu pojedine proizvodne namjene, trgovačko-ugostiteljske građevine kao prateći sadržaji zone, poslovne, upravne i uredske građevine, građevine trgovine: veletrgovina, distributivni centar, trgovine u maloprodaji, izložbeno-prodajni saloni i trgovački kompleksi, trgovački centar, skladišta, servisi, komunalno-servisni i uslužni sadržaji, sadržaji kompatibilne namjene na istoj građevinskoj čestici ili kao zasebne djelatnosti, ugostiteljske građevine kao prateća namjena uz poslovne sadržaje bez smještajnih kapaciteta.

- **Radna zona Marišćina K-2** površine 7,71 ha smještena je uz sjevernu granicu Općine Viškovo u graničnom dijelu s Općinom Klanom te njihovom radnom zonom Kunfin. Južno od planirane radne zone Marišćina smješten je Županijski centar za gospodarenje otpadom (ŽCGO) „Marišćina“, a u blizini sjeverozapadnog dijela planiranog obuhvata formirana je, na graničnom dijelu unutar Općine Klana, proizvodna zona I1 - asfaltna baza »Marišćina«. Prostor radne zone ima povoljne infrastrukturne mogućnosti prvenstveno zato što je formiran kod dvije županijskih cesta: ŽC 5023: Studena (L58014) - Ž5017 s jugoistočne strane radne zone i ŽC 5017: Rupa (D8) - Škalnica - Saršoni - Orehovica (D3) sa zapadne strane s koje je ujedno i predviđen priključak radne zone Marišćina na javni prometni sustav. Najbliža naseljena područja udaljena su cca 1,5 – 2km što je povoljno za gradnju planiranih sadržaja zbog dobre prometne povezanosti s naseljima, a udaljenost od stambenih građevina omogućuje smještaj djelatnosti koje ne smiju biti u blizini stanovanja. U obuhvatu radne zone planirane su površine javnih namjena (prometne površine, površine komunalne infrastrukture) te površine drugih namjena (površine poslovne namjene za smještaj građevina gospodarskih djelatnosti: proizvodni pogoni-proizvodnja, prerada i obrada prehrambenih, tekstilnih, metalnih, betonskih, drvenih i dr. proizvoda; skladišno-prodajni prostor; trgovina na veliko; poduzetnički inkubatori; komunalne djelatnosti, građevine za gospodarenje otpadom za potrebe Općine Viškovo; građevine/površine za odlaganje i uporabu mineralnih sirovina nastalih iz viška iskopa za potrebe Općine Viškovo, servisne djelatnosti i dr.). U obuhvatu zone ne dozvoljava se građenje građevina za energetske uporabu otpada i spalionica.

Kako bi nadalje nastavila poticati poduzetnike u ulaganjima na svojem području Općina Viškovo je kroz izradu urbanističkih planova pripremila prostorne preduvjete kako bi omogućila stvaranje nove radne zone - Marišćina kao i širenje postojeće Marinići K-1.

Provedenim ulaganjem u infrastrukturu zona svakako će pozitivno utjecati daljnji razvoj poduzetništva na području Viškova. Isto će pozitivno utjecati i na rasterećenje rezidencijalnih dijelova općine i na poboljšanje kvalitete stanovanja.

Institucionalna potpora razvoju gospodarstva

Općina Viškovo temeljem Programa poticanja razvoja gospodarstva i smanjenja nezaposlenosti pruža poduzetnicima koji imaju sjedište ili prebivalište na području Viškova određene pogodnosti:

- subvencija kamata na poduzetničke kredite
- potpora za nabavu opreme i inventara
- potpora za izradu projektne dokumentacije
- potpora za izradu mobilnih aplikacija
- potpora za osnivanje novih gospodarskih subjekata

- potpora za samozapošljavanje
- potpora za zapošljavanje
- potpora za zapošljavanje mladih osoba nakon stručnog usavršavanja
- potpora za zapošljavanje bivših stipendista Općine Viškovo
- potpora za provođenje primarne zdravstvene zaštite iz obveznog zdravstvenog osiguranja za djelatnost zdravstvene zaštite predškolske djece i zdravstvene zaštite žena
- pravo na korištenje medicinsko-tehničke opreme (isključivo dugotrajna imovina i sitni inventar) propisane Pravilnikom o normativima i standardima za obavljanje zdravstvene djelatnosti (NN 52/2020.), za djelatnost zdravstvene zaštite predškolske djece i zdravstvene zaštite žena bez naknade.

Cilj navedenih mjera je jačanje konkurentnosti poduzetnika, poticanje investicija te ulaganja u proizvodne procese i marketing, poticanje zapošljavanja i samozapošljavanja, privlačenje kvalificirane radne snage, poticanje pokretanje novih poslovnih procesa te osiguranje dostupnih izvora financiranja aktivnosti.

Turizam

Glavne turističke resurse na području općine čine atraktivni i vrijedni dijelovi prirodne i graditeljske baštine, te materijalne i nematerijalne kulturne baštine - „Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“, „Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“, Umijeće suhozidne gradnje i Mediteranska prehrana na hrvatskom Jadranu, njegovoj obali, otocima i dijelu zaleđa koji su upisani na UNESCO-vu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine svijeta.

Bogata prošlost predstavlja potencijal za definiranje specifične ponude kulturnog turizma dok postojeći prirodni resursi omogućuju intenzivniji razvoj sportsko rekreativnog turizma. Viškovo je u povijesti bilo izletišta za stanovnike područja riječkog prstena koje je obilovalo ruralnim ambijentom, iznimnim pogledom prema Kvarnerskom zaljevu i gastronomijom. Danas se na području Viškova isprepliće zanimljiv suživot prošlosti i sadašnjosti, neodoljiv kulinarski spoj autohtonih jela primorja i gorja, ali i specijaliteta moderne gastronomije.

Na području općine Viškovo postoje i brojne šetnice (šetnice Plešivac, Milohni, pješačku stazu Lončeva griža, putić od Miće i Vele sopele) biciklističke staze, pješačke i planinarske rute i transverzale koje su uređene i propisno označene. Uređene šetnice te pješačke i biciklističke staze pozivnica su na ugodnu šetnju šumskim krajolicima, na odmor, rekreaciju, vožnju biciklom i užitak boravka u prirodi.

Turistička zajednica općine Viškovo organizira mnoštvo aktivnosti i događaja koji se vezuju uz kulturu, maškare, tradicijske običaje i vrijednosti, sportske aktivnosti. Pažljivo se osmišljava turistička ponuda i tijekom godina se ostvaruju sve bolji rezultati, što prikazuje tablica u nastavku.

Tablica 6. Broj ostvarenih dolazaka i noćenja na području općine Viškovo u razdoblju 2017. – 2020.

Godina	Broj dolazaka			Broj noćenja		
	ukupno	domaći	strani	ukupno	domaći	strani
2017.	2.609	594	2.015	13.482	1.475	12.007
2018.	3.756	687	3.069	21.267	1.992	19.275
2019.	3.821	746	3.075	23.020	3.490	19.530
2020.	1.980	564	1.416	14.429	3.132	11.297

Izvor: Turistička zajednica općine Viškovo

Analizira li se kretanje broja dolazaka i noćenja turista na području Viškova od 2017. do 2020. godine, primjetan je pozitivan rast gostiju sve do 2019. godine. U 2020. godini taj je broj drastično pao, a uzrok tome se prepisuje okolnostima uzrokovanim COVID-19 koji je doveo do ograničavanja putovanja tijekom 2020. godine.

Tijekom 2020. godine na području Općine Viškovo djelovalo je 63 pružatelja ugostiteljskih usluga u domaćinstvu, 6 pravnih osoba od kojih je jedan hostel koji su raspolagali s 330 stalnih i 127 pomoćnih ležajeva. Nekomercijalni kapaciteti ostvarili su 363 dolaska i 9.782 noćenja, odnosno 42,76% dolazaka i 54,62% noćenja u odnosu na 2019. godinu.

Na daljnji razvoj turizma na području općine Viškovo zasigurno će pozitivno utjecati projekt „Povežimo se baštinom“ tj. „Izgradnja i opremanje kuće halubajškoga zvončara“ čija je realizacija u tijeku. Cilj projekta je izgradnja novih i revitalizacija postojećih lokacija kulturno-povijesne baštine s ciljem stvaranja nove ponude za posjetitelje na 13 različitih lokacija. „Kuća halubajškoga zvončara“ predstavlja značajan i strateški projekt temeljem kojeg će se očuvati i popularizirati kulturna baština Viškova i tradicija zvončara. Projekt predviđa uspostavu „Kuće halubajškoga zvončara“ koji podrazumijeva izgradnju i opremanje građevine za smještaj postava i uspostavu prostorno-funkcionalnih jedinica. Kuća zvončara imat će višestruku namjenu: izložbeno/prezentacijski dio sa stalnim postavom etnografske zbirke zvončara, edukacijske radionice, program zabave i doživljaja, suvenirnicu i ugostiteljski prostor. Realizacijom projekta popularizirat će se kulturna baština Viškova i tradicija zvončara te obogatiti postojeća turistička ponuda. Na popularizaciju Viškova kao turističke sredine svakako će i utjecati i projekt „Interpretacijski centar Ronjgi“. Cilj projekta je očuvanja i promoviranja kulturnog identiteta i glazbenog stvaralaštva Istre i Hrvatskog Primorja i to na vrlo inovativan i zanimljiv način koristeći modernu tehnologiju. Za isti je izrađena projektna dokumentacija i ishođena građevinska dozvola.

Na području općine Viškovo tijekom godine održava se nekoliko manifestacija koje su od značaja za razvoj turističke ponude, posebice kulturnog turizma, a od kojih su neke i međunarodnog karaktera: Pust, Majejica - fešta od mladega leta, Šterne – izvor života, Ljetni pljusak, Matejna, Priprema, pozor sad!, Prošeći se z manun..., Advent u Viškovu.

U cilju daljnjeg razvoja turizma na području općine potrebno je i dalje nastaviti sa kontinuiranim osmišljavanjem turističke politike te aktivno promovirati nove događaje ali i poraditi na povećanju smještajnih kapaciteta, pogotovo smještajnih kapaciteta više kategorije.

Razvojni problemi Općine Viškovo u odnosu na gospodarstvo

MSP i obrtništvo

- Izloženost nepovoljnim ekonomskim kretanjima zbog pandemije virusa COVID-19 te izgledno slabljenje gospodarske aktivnosti
- Nedovoljno razvijena proizvodnja proizvoda s visokom dodanom vrijednošću
- Nedovoljna primjena novih tehnologija
- Nedostatak kvalificirane radne snage

Poduzetnička infrastruktura

- Nedostatna poduzetnička infrastruktura kako bi se u potpunosti iskoristili postojeći potencijali i resursi

Institucionalna potpora razvoju gospodarstva

- Izloženost nepovoljnim ekonomskim kretanjima zbog pandemije virusa COVID-19 imat će utjecaja na osiguranje dodatnih potpora za poticanje gospodarstva

Turizam

- Nedostatak specifičnih turističkih proizvoda te nedovoljna prepoznatljivost Viškova
- Nedostatak smještajnih kapaciteta više kategorije
- Nedovoljno zadržavanje turista na području Viškova

Razvojne potrebe Općine Viškovo u odnosu na gospodarstvo

MSP i obrtništvo

- Očuvati regionalnu otpornost na krize i formulirati strategiju upravljanja gospodarskim krizama
- Jačati kapacitete gospodarskih subjekata s ciljem stvaranja proizvoda s visokom dodanom vrijednošću i primjene novih tehnologija u poslovanju
- Stvaranje poticajnog okruženja za privlačenje kvalificirane radne snage

Poduzetnička infrastruktura

- Razvoj poduzetničkih zona
- Razvoj poticaja i olakšica za poduzetnike/obrtnike i investitore
- Razvoj poduzetničke infrastrukture - inkubatora, co-working mjesta za razvoj novih tehnologija i znanja

Institucionalna potpora razvoju gospodarstva

- Razvoj prilagođenog sustava potpora za poduzetnike/obrtnike i investitore s ciljem stvaranja poticajnog okruženja za nove ali i postojeće subjekte

Turizam

- Poticati i razvijati nove strateške projekte i ulaganja u turizmu
- Ojačati kvalitetu turističke ponude i prepoznatljivost Viškova (veći broj smještaja visoke kategorizacije, kvaliteta izvanpansionske ponude, jačanje kvalitete obiteljskog smještaja)
- Produljiti turističku sezonu uvođenjem novih oblika turizma

Društvene djelatnosti

Društvene djelatnosti uključuju aktivnosti vezane za zdravstvenu i socijalnu skrb, odgoj i obrazovanje, kulturu, sport. Općina Viškovo ulaganje u ljudske resurse smatra najvažnijom komponentom razvoja i konkurentnosti, stoga se na području općine kontinuirano poduzimaju mjere i ulažu znatna financijska sredstva za unaprjeđenje standarda javnih usluga i kvalitete života.

Zdravstvena skrb

Sadržaji u funkciji zdravstvene skrbi na području općine Viškovo nalaze se u naseljima Viškovo, Marinići i Sroki.

Dio potreba primarne zdravstvene zaštite pokriveno je radom Centra primarne zdravstvene zaštite Pehlin-Marinići no koji se ne nalazi na području Općine te stoga nije dio propisane mreže zdravstvene djelatnosti.

Propisana Mreža javne zdravstvene službe u Viškovu:

- broj timova opće/obiteljske medicine na razini primarne zdravstvene djelatnosti (propisano 5, postojeće 5) ,
- broj timova u djelatnosti dentalne zdravstvene zaštite na razini primarne zdravstvene djelatnosti (propisano 4, postojeće 7 s ugovorom s HZZO + privatnih 6),
- broj timova u djelatnosti zdravstvene njege u kući bolesnika (broj medicinskih sestara) (propisano 3, postojeće 3),
- broj timova u djelatnosti zdravstvene zaštite predškolske djece na razini primarne zdravstvene djelatnost (propisano 1, postojeće 1)

S ciljem zdravstvene zaštite djece otvorena je specijalistička pedijatrijska ordinacija u prostoru u vlasništvu Općine Viškovo koji je smješten u prizemlju Doma Marinići, kod kružnog toka u centru Marinića. Općina Viškovo uložila je u istu gotovo pola milijuna kuna – za kompletno uređenje prostora te za nabavku kompletne medicinske opreme koja je potreba za rad pedijatrijske ordinacije (EKG uređaj, stolove za previjanje, stolove za bolničko liječenje djece, suhi sterilizator, febrilator, inhalator, uredski namještaj i računala). Ordinacija veličine 80 četvornih metara ima prostor za prijam pacijenata, medicinsku sestru, prostor za izolaciju, čekaonicu oslikanu i obojanu vedrim motivima i bojama, kutak za djecu, ordinaciju za liječnicu, odvojene sanitarne čvorove za osoblje i korisnike, poseban sanitarni čvor za osobe smanjene pokretljivosti te čajnu kuhinju.

S obzirom na dobno-spolni sastav stanovništva (tj. broj žena starijih od 15 god.), potrebno je ispitati mogućnosti dopune mreže otvaranjem ginekološke ordinacije na području općine.

Zdravstvena djelatnost na sekundarnoj razini obuhvaća specijalističko-konzilijarnu zdravstvenu zaštitu i bolničku zdravstvenu zaštitu. Na sekundarnoj razini zdravstvene zaštite u Općini Viškovo, Mrežom javne zdravstvene službe nisu planirani sadržaji, a trenutno je naselju Viškovo u funkciji specijalistička oftalmološka ordinacija (privatni subjekt).

Na području Općine Viškovo djeluju i 3 ljekarne (Viškovo, Marinići i Sroki), a ponuda usluga zdravstvene zaštite dodatno je proširena s djelatnostima privatnih subjekata: 3 zubotehnička laboratorija, specijalistička oftalmološka ordinacija, 2 logopedski kabineta, kabinet senzorne integracije.

S ciljem poboljšanja stanja u sektoru zdravstvene skrbi na području općine, Općina Viškovo osigurava svojim mještanima koji su zbog zdravstvenih problema privremeno ili trajno, slabije ili potpuno nepokretni - medicinska i ortopedska pomagala poput invalidskih kolica, antidekubitalnih madraca, elektromotornih kreveta, hodalice, toaletnih kolica i sl. Navedena pomagala iznimno su značajna za potencijalne korisnike jer im omogućavaju obavljanje osnovnih životnih funkcija. Na taj način, Općina Viškovo doprinosi kvaliteti zdravstvene skrbi za sve skupine stanovništva. Korištenje navedenih pomagala za korisnike je potpuno besplatno, a odobrava se na rok od 6 mjeseci, te se po potrebi može i produljiti. Također, Općina svake godine nastoji osigurati dodatna financijska sredstva za nabavu novih pomagala.

Medicinska pomagala osigurana su i kroz EU projekta „Dostojanstvena starost u vlastitom domu – socijalne usluge Urbane aglomeracije Rijeka“. Nositelj projekta je Gradsko društvo Crvenog križa Opatija, Općina Viškovo u ulozi je partnera na projektu. Kroz navedeni projekt nabavljena su medicinska pomagala

(medicinski kreveti, anatomske madraci, invalidska kolica i sl.). Ista su u potpunosti besplatna za mještane Viškova.

Općina Viškovo sudjeluje u financiranju programa posebnog dežurstva kroz rad ordinacije opće/obiteljske medicine, ordinacije predškolske zdravstvene zaštite i ordinacije dentalne zdravstvene zaštite. Navedeni program posebnog dežurstva (subotom, nedjeljom i blagdanom) provodi Dom zdravlja Primorsko-goranske županije na adresi Cambierieva 7, Rijeka. Općina financira i program palijativnu skrb za terminalne bolesnike. Riječ je o programu Doma zdravlja Primorsko-goranske županije koji se provodi na području općine te temeljem kojega se osigurava stručni tim u sastavu – liječnika, medicinske sestre, prema potrebi i fizioterapeuta, psihologa, duhovnika, socijalnog radnika.

Socijalna skrb

Općina Viškovo ulaže kontinuirane napore u sprečavanje, ublažavanje i otklanjanje socijalne ugroženosti njezinih stanovnika. Temeljem Odluke o socijalnoj skrbi utvrđuje prava i uvjete za ostvarenje prava iz socijalne skrbi. Prava iz socijalne skrbi dijele se na prava koja se ostvaruju temeljem Zakona o socijalnoj skrbi te prava iznad propisanih prava temeljem Zakona o socijalnoj skrbi. Tijekom 2020. godine u općini Viškovo bilo je obuhvaćeno 660 korisnika po raznim pravima. U nastavku je dana specifikacija.

Tablica 3. Broj korisnika po raznim pravima temeljem Odluke o socijalnoj skrbi

Naziv prava	Broj korisnika
Prava iz socijalne skrbi temeljem Zakona o socijalnoj skrbi	
- Pravo na naknadu za troškove stanovanja	10
- Pravo na troškove ogrjeva	18
Prava iznad propisanih prava temeljem Zakona o socijalnoj skrbi	
- Pravo na besplatnu dohranu dojenčadi	9
- Pravo na besplatnu marendu i ručak učenika osnovnih škola	49
- Pravo na subvenciju troškova za pomoć i njegu u kući	0
- Pravo na pomoć za podmirenje troškova električne energije	7
- Pravo na oslobođenje od plaćanja komunalne naknade	9
- Pravo na pomoć za troškove javnog prijevoza	330
- Pravo na pomoć za pogrebne troškove	0
- Pravo na subvenciju troškova komunalnih usluga	197
- Pravo na oslobođenje od plaćanja troškova pričuve	6
- Besplatni produženi boravak i cjelodnevna nastava učenika razredne nastave, odnosno organiziranog boravka i podučavanja učenika razredne nastave unutar alternativnih programa	9

- Pravo na besplatni boravak djece u jaslicama i vrtićima te obrtima registriranim za obavljanje djelatnosti dadilja	16
Ukupno:	660

Izvor: Odluka o socijalnoj skrbi Općine Viškovo i obrada podatka višeg savjetnika za zdravstvo i socijalnu skrb

Temeljem Odluke o pravu na jednokratnu novčanu pomoć starijim osobama s navršениh 65 godina tijekom 2020. godine je ukupno isplaćeno 517 novčanih potpora. Pravo na novčanu potporu ostvarili su stanovnici općine Viškovo čiji je mjesečni prihod bio manji od 3.000,00 kuna.

U pogledu pružanja usluga socijalne skrbi, na području Općine Viškovo djeluje privatni Dom za starije i nemoćne „Vitanova“, s namjenom trajnog i privremenog smještaja starijih i nemoćnih osoba. Osim usluga smještaja navedeni dom pruža usluge rehabilitacije nakon operativnih zahvata. Dom za starije i nemoćne raspolaže s tri objekta za smještaj pokretnih (hotelski dio), polupokretnih (predstacionar) i nepokretnih korisnika (stacionar) s ukupnim kapacitetom od 128 ležajeva. Osim doma za starije na području Viškova djeluju i 3 obiteljska doma – Obiteljski dom „Luana“, Obiteljski dom „Lara“ i Obiteljski dom „Sveti Matej“.

Općina Viškovo dio je novog projekta temeljem kojega se želi osigurati dodatni smještajni kapaciteti za starije osobe. U ožujku 2021. godine potpisala je Sporazum o sudjelovanju na projektu uspostave doma za starije „Prsten“ u Klani (na lokaciji bivše vojarane Mate Blažina) zajedno s Primorsko-goranskom županijom, Gradom Kastvom te općinama Klana, Čavle i Jelenje. Sporazumne strane utvrdile su kako će se projekt realizirati prvenstveno sredstvima EU, prijavom na odgovarajuće natječaje ili iz srodnih izvora financiranja.

Skrb za starije i nemoćne osobe provodi se i putem modela privatnog udomiteljstva koje se realizira pod nadzorom nadležnog Centra za socijalnu skrb, a na području Općine je registriran jedan subjekt koji pruža usluge privatnog udomiteljstva. Temeljem Odluke o posebnim oblicima pomoći osobe starije od 65 godina života imaju mogućnost iskoristiti pravo na sufinanciranje dnevnog smještaja u dnevnom boravku doma za starije i nemoćne osobe.

Za djecu s teškoćama u razvoju i problemima u ponašanju te djecu slabijeg socijalno-ekonomskog statusa osmišljen je i prijavljen EU projekt "Podrška djeci s teškoćama u razvoju, problemima u ponašanju te djeci slabijeg socijalno – ekonomskog statusa – za sretnije djetinjstvo“. Navedeni projekt u provedbi od veljače 2021. godine. Naime, Općina je svjesna problema s kojim se suočavaju roditelji djece s teškoćama i problemima u ponašanju, a to je centralizacija socijalnih, zdravstvenih i drugih usluga te njihov nedostatak u njihovoj sredini. Isto je potaklo Općinu kao prijavitelja na uspostavu socijalnih usluga – rehabilitacijsku terapiju za djecu s teškoćama i problemima u ponašanju, uređenje i opremanje senzorne sobe te uspostavu sportskih aktivnosti (atletske škole i škole trčanja) za djecu slabijeg socijalno-ekonomskog statusa.

U tijeku je priprema dokumentacije za gradnju Centra za rehabilitaciju Rijeka - stambena zajednica i poludnevni boravak u naselju Marčelji, na k.č. 1598/9 i na dijelu k.č. 1598/1, k.o. Marčelji. U tijeku je izrada projektne dokumentacije a projekt je prijavljen na EU sufinanciranje. U planiranoj građevini predviđa se uređenje centra za rehabilitaciju za poludnevni boravak (u prizemlju) za 20 korisnika i 2-3 djelatnika te stambene jedinice za pružanje usluge organiziranog stanovanja za 6 osoba - stambena zajednica, smještene na katu.

Predškolski odgoj

Trenutno na području Općine djeluje 6 vrtića, ukupnog kapaciteta 590 djece:

- Dječji vrtić „Viškovo“ (Naselje Viškovo, Vozišće 19D) + Područni objekt u Marčeljima - smještajnog kapaciteta 290 djece
- „Loptica“ (Naselje Viškovo, Furićevo 62c) - smještajnog kapaciteta 95 djece
- „Malik“ (Naselje Viškovo, Široli 1) - smještajnog kapaciteta 48 djece
- „Maza“ (Naselje Marinići, Marinići 80) - smještajnog kapaciteta 44 djece
- „Zvončica“ (Naselje Marinići, Marinići 144) - smještajnog kapaciteta 78 djece
- Dječji vrtić „Poneštrica“ područni vrtić „Sreća“ (naselje Marčelji, Ilovca 18c) - smještajnog kapaciteta 35 djece

Osim vrtića na području općine Viškovo djeluje 8 obrta za čuvanje djece.

Dječji vrtić „Viškovo“ jedini je vrtić kojem je osnivač sama Općina, a Općina sufinancira boravak djece u vrtićima drugih osnivača.

Općina aktivno ulaže u povećanje kapaciteta vrtića i prilagodbu istih smjernicama Državnog pedagoškog standarda. U cilju rješavanja problema nedostatka kapaciteta ustanova predškolskog odgoja, u tijeku je priprema dokumentacije za dodatne vrtićke kapacitete. Naime, na lokaciji uz postojeći objekt Dječjeg vrtića „Viškovo“ planira se izgradnja još jedne zgrade dječjeg vrtića kapaciteta za cca. 100 djece, podijeljenih u sedam odgojno-obrazovnih grupa, i to četiri grupe za jasljički program te tri grupe za vrtićki program. Planirana bruto površina budućeg objekta iznosi 1.871 m².

Nedavno je završena i rekonstrukcija postojećeg objekta u Marčeljima za potrebe područnog vrtića. Realizacijom projekta postojeća nedovršena zgrada bez namjene, u naravi prizemnica površine cca 100 m², rekonstruirana je za potrebe područnog dječjeg vrtića sa dvije vrtićke grupe, etažnosti P+1. Ukupna bruto površina vrtića iznosi oko 300 m² te će omogućavati smještaj, sukladno Državnom pedagoškom standardu, za 47 djece. Osim rekonstrukcije postojeće zgrade, projektom je predviđeno realizirano opremanje vrtića kao i uređenje pratećeg okoliša i dječjeg igrališta. Za projekt je odobreno EU sufinanciranje. Općina Viškovo u fazi projektne ideje ima još dva vrtića.

Osnovnoškolsko obrazovanje

Na području Općine djeluje jedna osnovna škola - OŠ „Sveti Matej“ koju je u školskoj godini 2020./2021. u 40 razrednih odjeljenja pohađalo 910 učenika. Od toga u mlađim razredima 456, a u starijim razredima 454 učenika.

Zbog nedostatka kapaciteta osnovnoškolskog obrazovanja na području Općine, postojeća osnovna škola ima broj razrednih odjeljenja (40) koji nije u skladu s odredbama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08, NN 90/10) (maksimalno 32 odjeljenja za rad u dvije smjene).

Nastava tjelesne i zdravstvene kulture odvija se u školskim sportskim dvoranama i vanjskom školskom igralištu. Dvorana je opremljena za različite sportove: odbojku, mali rukomet, mali nogomet, tenis, stolni tenis, košarku, gimnastiku i judo. Također je opremljena potrebnim pratećim sadržajima: svlačionicama sa sanitarnim čvorovima, odvojeno za djevojčice i dječake, te kabinetom za učitelje tjelesno-zdravstvene kulture. Učenici nižih razreda od ove školske godine koriste i novu školsku dvoranu koja se nalazi ispod velike dvorane.

Školsko dvorište obuhvaća površinu od 300 m². U dvorištu se nalaze klupe, a ulaz u školu je odvojen na glavni ulaz za učenike viših razreda i drugi ulaz za učenike nižih razreda. U sklopu ulaza za učenike nižih razreda je uređen školski park sa klupama i kompostištem gdje se razrađuje bio otpad. Vanjsko školsko igralište površine je 2000 m². Ispod vanjskog školskog igrališta, na površini oko 1000 kvadratnih metara, uređen je na nivou od tri serpentine školski EKO vrt. U sklopu vrta nalaze se klupice i stol, više vrsta voćaka, mediteransko i začinsko bilje.

Škola provodi i programe za učenike s posebnim odgojno-obrazovnim potrebama koje uključuju učenike s teškoćama različite pojavnosti ali i darovite učenike.

Obzirom na demografske pokazatelje i potrebom za dodatnim kapacitetima, potrebno je prije svega osigurati kvalitetne uvjete za provođenje odgojno-obrazovnih programa za učenike. Rješenje problematike oko prostora za kvalitetno izvođenje nastave prepoznato je u projektu izgradnje kompleksa nove škole čiji je projekt pripremljen za realizaciju na području naselja Marinići.

U sklopu kompleksa izgradit će se nova zgrada osnovne škole planirana je za dvosmjenski rad za 16+16 obrazovnih skupina s pripadajućim vanjskim površinama i školskim trgovom, školskom sportskom dvoranom, parkiralištem, knjižnicom i prostorima za produženi boravak učenika, za ukupno do 480 učenika po smjeni. Kompleks škole čini složen zahvat u prostoru čija je izgradnja planirana u tri cjeline prema kojima su ishođene građevinske dozvole za izgradnju zgrade škole, vanjskih zelenih površina i igrališta te javnog parkirališta.

Kultura

Na području Općine Viškovo na raspolaganju su sljedeći objekti u funkciji kulturnih djelatnosti i umjetnosti:

- Dom hrvatskih branitelja - prostor za održavanje događanja (naselje Viškovo, Vozišće 3)
- Društveni dom Marinići (naselje Marinići, Marinići 9)
- Stara škola Marčelji (naselje Marčelji, Marčelji 89)
- Narodna knjižnica i čitaonica „Halubajska zora“ - središnji odjel (Naselje Marinići, Marinići 9)
- Narodna knjižnica i čitaonica „Halubajska zora“ - ogranak Viškovo (Naselje Viškovo, Viškovo 15)
- Delavska katedra (naselje Sroki, Gornji Sroki 51)
- Ustanova „Ivan Matetić Ronjgov“ - ustanova u kulturi (naselje Saršoni, Ronjgi 1)
- galerija na otvorenom (uz stazu Lončeva griža)

U svrhu dopunjavanja sadržaja u funkciji kulturnih djelatnosti u tijeku je kapitalni projekt - „Izgradnja i opremanje Kuće halubajškoga zvončara“ - projekt je osmišljen s ciljem očuvanja i promoviranja Halubajških zvončara kao dijela kulturnog identiteta općine Viškovo. Planiran je kao multimedijalni muzej u kojim će bit prezentirani Halubajski zvončari, ali i zvončari te pusni i drugi običaji općenito. U sklopu projekta planirani su i prostori za radionice za djecu, prostor restorana, prostori udruge Halubajski zvončari, te polivalentni prostori za konferencije, izložbe i slično. Vanjski prostori planirani su na način da obuhvate okolni prostor u sklopu kojega će se izgraditi javni sadržaji te vanjski prezentacijski prostori - park skulptura. U sklopu Kuće halubajškoga zvončara prezentirat će se četiri nematerijalna kulturna dobra upisana na UNESCO-ovu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine. Lokacija objekta je u blizini sportsko rekreacijske zone Halubjan. S realizacijom projekta krenulo se u rujnu 2020. godine u okviru integriranog projekta „Povežimo se baštinom“ koji okuplja 13 fizičkih lokacija kulturne baštine karakteristične za svako lokalno područje. Ukupna vrijednost projekta je 36.905.000,00 kn dok je iznos EU sufinanciranja projekta 7.826.428,96 kn.

Za realizaciju je spreman i projekt „Interpretacijski centar Ronjgi“ koji ima za cilj očuvanja i promoviranje kulturnog identiteta i glazbenog stvaralaštva Istre i Hrvatskog Primorja. Poseban naglasak će biti i na „Dvoglasju tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“ tzv. istarskoj ljestvici koja je od 2009. godine pod zaštitom UNESCO-a. Projekt predviđa uređenje kompleksa uz Rodnu kuću Ivana Matetića Ronjgova – zaštićeno pojedinačno nepokretno dobro. Projektom će se izgraditi audio muzej za posjetitelje te će se koristiti i za istraživanje zvuka, a imati će i stalni postav koji će djelomično ostati u spomen domu, a izgradit će se i popratne građevine i ljetna pozornica. U budućem centru planiran je daljnji znanstveno – istraživački rad te promocija četiri nematerijalna kulturna dobra upisana na UNESCO-ovu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine. Za projekt je ishođena građevinska dozvola te je prijavljen početak radova. Realizacija ovisi o financijskim mogućnostima i EU sufinanciranju.

U tijeku je i priprema za rekonstrukciju Doma Marinići. Predviđena je dogradnja postojećeg objekta – dodatni volumen visine P+1, u kojem će biti smješteno dizalo, stubište (veza prizemlja i kata), četiri uredska prostora, višenamjenski hodnik, sanitarije i spremište. Također, osigurat će se pristup dvorani i ostalim prostorijama za osobe smanjene pokretljivosti. Novi dio bit će funkcionalno povezan s postojećom knjižnicom. Izrađena je i potrebna projektna dokumentacija za energetska obnovu postojećeg objekta te će se navedeno realizirati ovisno o financijskim mogućnostima i EU sufinanciranju.

U pogledu kulturne baštine, Općina Viškovo može se podičiti bogatstvom nematerijalne kulturne baštine od koje posebice treba izdvojiti čakavsku jezičnu baštinu. „Dvoglasje tijesnih intervala Istre i Hrvatskog primorja“, „Godišnji pokladni ophod zvončara s područja Kastavštine“, Umijeće suhozidne gradnje i „Mediterska prehrana na hrvatskom Jadranu, njegovoj obali, otocima i dijelu zaleđa“ istaknuti su i iznimno značajna primjerci nematerijalne kulturne baštine koja su uvrštena na UNESCO-ovu reprezentativnu listu nematerijalne kulturne baštine.

Sport i rekreacija

Objekti u funkciji sporta i rekreacije na području općine Viškovo:

- nogometno igralište (glavno i pomoćno), objekt nogometnog kluba Halubjan (Brnasi 1)
- sportska dvorana (u sklopu osnovne škole) – velika i mala dvorana
- školsko sportsko igralište u OŠ „Sveti Matej“
- Bočalište Milihovo – klupske prostorije i otvoreno bočalište s tribinama (Viškovo BB)
- zatvoreno i otvoreno bočalište (Marinići 21/3)
- natkriveno bočalište (Marčelji 89)
- fitness park Milihovo (Viškovo)
- fitness park Gornji Sroki (Sroki)
- košarkaško igralište Garići (Marčelji)
- košarkaško igralište ispred stare škole Marčelji (Marčelji)
- košarkaško igralište Petrci (Marinići)
- košarkaško igralište Donji Jugi (Viškovo)
- košarkaško igralište kod BK Marinići (Marinići 21/3)
- dječja igrališta
- bike-sharing stanica parkiralište Milihovo – brdske i električne bicikle
- bike-sharing stanica Ronjgi – brdske i električne bicikle

Osim navedenih građevina, mrežu sportsko-rekreacijskih sadržaja nadopunjavaju i sadržaji koji su u privatnom vlasništvu i to ukupno 7 fitness centara te dva sportska centar s igralištima na otvorenom (Ronjgi i Jugi).

Općina Viškovo, s obzirom na visok udio djece i mladih u ukupnom broju stanovnika, s posebnom pozornošću planira ulaganja u dječja igrališta, sport i rekreaciju.

Trenutno na području Općine mrežu ovih sadržaja čini 18 postojećih dječjih igrališta (ukupna površina cca. 6100m²) a u tijeku su pripreme za gradnju dodatnih sadržaja.

Razvojni problemi Općine Viškovo u odnosu na društvene djelatnosti

Zdravstvena skrb

- Nedovoljna dostupnost specijalističko-konzilijarne zaštite (specijalističke ordinacije)
- Nedostatan broj medicinskih sestara u patronažnom timu
- Iako mrežom zdravstvene djelatnosti za Općinu Viškovo nisu obavezni sadržaji u djelatnosti zdravstvene zaštite žena, s obzirom na dobno-spolni sastav stanovništva tj. broj žena starijih od 15g. (Analiza JU Zavod za prostorno uređenje PGŽ: 2016. godini - 6743 žena, očekivani broj u 2031.g. je 7916) potrebno je ispitati mogućnosti dopune mreže otvaranjem ginekološke ordinacije na području Općine
- Nepovoljan položaj Doma zdravlja u naselju Viškovo i nedostatna površina za proširenje djelatnosti

Socijalna skrb

- Unapređenje smještajnih kapaciteta za starije i nemoćne osobe sukladno suvremenim standardima
- Nedovoljan broj pružatelja usluge privatnog udomiteljska za starije i nemoćne osobe
- Velik broj korisnika prava iz socijalne skrbi

Predškolski odgoj

- Nedostatan broj dječjih vrtića i jaslica čiji je osnivač Općina po naseljima

Osnovnoškolsko obrazovanje

- Prekapacitiranost OŠ „Sveti Matej“ Viškovo (velik broj učenika i razrednih odjela)
- Velik broj razrednih odjeljenja (40) u OŠ „Sveti Matej“ koji nije u skladu s odredbama Državnog pedagoškog standarda osnovnoškolskog sustava odgoja i obrazovanja (NN 63/08, NN 90/10)
- Značajan nedostatak kapaciteta osnovnoškolskog obrazovanja, više od 500 djece pohađa osnovnu školu na području druge JLS

Kultura

- Nedovoljna iskorištenost kulturnih potencijala općine Viškovo
- Nedostatak novih objekata za obavljanje kulturnih djelatnosti (adekvatan Kulturni dom, novi prostori knjižnica)

Sport i rekreacija

- Nedostatna infrastruktura za sport i rekreaciju (prvenstveno sportska dvorana i igrališta na otvorenom)

- Neravnomjerna zastupljenost sadržaja za sport u svim naseljima

Sadržaji u funkciji rada državnih i lokalnih tijela te organizacija

- Nema ispostava državne i područne samouprave – policijske postaje, matičnog ureda i drugih ispostava
- Nedostatni prostorni kapaciteti poštanskog ureda
- Nedostatni prostorni kapaciteti za smještaj općinske uprave (djelatnici, arhiva, vijećnica, sportska zajednica, udruge i ostali prateći prostori)

Razvojne potrebe Općine Viškovo u odnosu na društvene djelatnosti

Zdravstvena skrb

- Osigurati dostupnost specijalističke konzilijarne zdravstvene zaštite (prioritet ginekološka ordinacija)
- Osigurati dovoljan broj medicinskih sestara u patronažnom timu
- Razmotriti mogućnost izgradnje novog Doma zdravlja u Viškovu na adekvatnoj lokaciji s dovoljno prostornih kapaciteta

Socijalna skrb

- Potaknuti relevantne dionike na povećanje kapaciteta za smještaj starih i nemoćnih osoba
- Potaknuti relevantne dionike na pružanje usluge privatnog udomiteljstva za starije i nemoćne osobe
- Poboljšanje kvalitete života ranjivih skupina

Predškolski odgoj

- Daljnji razvoj infrastrukture za obavljanje djelatnosti predškolskog odgoja i obrazovanja

Osnovnoškolsko obrazovanje

- Daljnji razvoj infrastrukture za obavljanje djelatnosti osnovnoškolskog odgoja i obrazovanja

Kultura

- Dodatno valorizirati kulturni potencijal te očuvati i promovirati kulturne osobitosti općine Viškovo
- Daljnji razvoj infrastrukture za obavljanje kulturnih djelatnosti (Kulturni dom, ogranak knjižnice i sl.) te za promociju kulturne baštine specifične za područje Viškova i podizanje kvalitete života

Sport i rekreacija

- Daljnji razvoj sportske infrastrukture na području općine Viškovo za sve kategorije građana uvažavajući potrebe po naseljima

Sadržaji u funkciji rada državnih i lokalnih tijela te organizacija

- Razmotriti mogućnost organizacije ispostava državne i područne samouprave – policijske postaje, matičnog ureda i drugih ispostava
- Potaknuti proširenje prostornih kapaciteta za djelovanje poštanskog ureda
- Planiranje izgradnje dodatnih prostornih kapaciteta za potrebe općinske uprave (djelatnici, arhiva, vijećnica, sportska zajednica, udruge i ostali prateći prostori)

Infrastruktura

Cestovna infrastruktura

Cestovnu mrežu na području Općine Viškovo čine javne i nerazvrstane ceste.

Temeljem Odluke o razvrstavanju javnih cesta (NN 17/2020) na području općine razvrstane su sljedeće ceste:

Županijske ceste:

- 5017 Rupa (D8) - Škalnica - Saršoni - A.G. Grada Rijeka
- 5021 Jurčići (ŽC 5206) - Viškovo (ŽC 5025)
- 5023 Studena (L58014) - Ž5017
- 5025 Viškovo – Marinići - A.G. Grad Rijeka
- 5055 Viškovo (Ž5025) - Saršoni -Trnovica - Dražice - Čavle (DC3)

Lokalne ceste:

- 58018 Brnčići (Ž5020) - Kosi - Sroki - ŽC 5025
- 58046 LC58047 - A.G. Grada Rijeka
- 58047 Marinići (Ž5025) - A.G. Grada Rijeka
- 58048 Marinići (Ž5025) - A.G. Grada Rijeka

Ukupna duljina razvrstanih cesta na području Općine Viškovo iznosi 32,17 km dok duljina nerazvrstanih cesta iznosi 89,98 km. Za javnu cestovnu mrežu može se ustvrditi da relativno dobro pokriva sva naselja Općine te omogućava tranzit prema lokalnim centrima kao i Gradu Rijeci. Nedostaje poprečna prometna infrastruktura koja bi bolje povezala Kastav, Viškovo i Rijeku.

Razvoj prometne infrastrukture u posljednjih 20 godina, nije u dovoljnoj mjeri pratio proces urbanizacije popraćen s višestrukim povećanjem intenziteta motornog prometa. Osobito se to očituje na cestovnoj infrastrukturi koja uz nedovoljne tehničke elemente, posljednjih godina nerijetko pokazuje nedovoljne razine uslužnosti i nemogućnost prihvaćanja sve većeg prometnog opterećenja.

Glavni problem na županijskim cestama predstavlja neizgrađenost nogostupa i sustava oborinske odvodnje na pojedinim dionicama cesta Ž 5025 (Viškovo - Marčelji), dijelom na Ž 5055 (Viškovo-Saršoni), te Ž 5017 (Garići – Saršoni – Benčani) čime je direktno ugrožena sigurnost svih sudionika u prometu.

Izgradnjom županijske ceste Ž5215 nastala je potreba za izgradnjom 3 pješačka nathodnika - nathodnik Jugi, nathodnik šetnica Marčelji - Saršoni i nathodnik Valjani u svrhu povezivanja pojedinih naselja sa centrom Viškova, budući da trasa županijske ceste Ž5215 presijeca neke od nerazvrstanih cesta. Nathodnik Valjani je izgrađen. Za nathodnik šetnicu Marčelji – Saršoni ishođuje se građevinska dozvola. Također, u planu je pješačko-biciklistički nathodnik škola iznad županijske ceste 5025. Za isti je napravljena kompletna projekta dokumentacija i predana na ishođenje lokacijske dozvole.

Sastavni dio prometnog sustava na području općine čine i javne parkirališne površine. Na području općine nalazi se 12 javnih parkirališta ukupnog kapaciteta 348 parkirnih mjesta. Najviše parkirališnih mjesta koncentrirano je u užem centru Viškova u kojem se nalazi 221 parkirno mjesto.

Tablica 7. Parkirališta na području Općine Viškovo

Naziv parkirališta	PM za invalide	Ukupno PM
Centar naselja Viškovo	4	45
Groblje	0	40
Milihovo	5	116
Zgrada općine	5	20
Marčelji 1	0	5
Marčelji 2	1	4
Marčelji - boćarski dom	2	33
Ronjgi	0	31
Kružno raskrižje Marinići	2	5
Gornji Sroki	7	3
Dom zdravlja	1	1
NK Halubjan	5	45

Izvor: GIS baza općine Viškovo

Na području općine Viškovo dostupne su i usluge javnog prijevoza putnika koje obavlja Komunalno društvo Autotrolej d.o.o.. Rijeka. KD Autotrolej d.o.o. Rijeka zajedničko je Društvo Grada Rijeke, kao većinskog vlasnika, i osam susjednih gradova i općina i to: Grad Rijeka 82,81%, Grad Bakar 2,73%, Općina Čavle 3,25%, Općina Jelenje 1,79%, Grad Kastav 1,67 % Općina Klana 1,27%, Općina Viškovo 2,25%, Općina Kostrena 2,65%, Grad Kraljevica 0,83% i Općina Matulji 0,75%.

Linije javnog cestovnog prijevoza na području Općine Viškovo:

- Linija 3A: JELAČIĆEV TRG - BEZJAKI
- Linija 5A: DREŽNIČKA-TIBLJAŠI-PETRCI-DRENOVA
- Linija 11: RIJEKA-DRENOVA-GARIĆI-MLADENIĆI-VIŠKOVO
- Linija 11 Š: VIŠKOVO-MLADENIĆI-GARIĆI-BRNČIĆI-VIŠKOVO (prometuje za vrijeme škole)
- Linija 17: VIŠKOVO-MILOHNI-JURAŠI-BEZJAKI-PETRCI-VIŠKOVO (prometuje za vrijeme škole)
- Linija 18: RIJEKA-SPINČIĆI-KASTAV-BRNČIĆI-VIŠKOVO
- Linija 18B: RIJEKA-REŠETARI-KASTAV- BRNČIĆI-VIŠKOVO
- Linija 19: RIJEKA-STUPARI-VIŠKOVO-STUDENA-KLANA-LISAC
- Linija 20: RIJEKA-PEHLIN-VIŠKOVO-STUDENA-KLANA-LISAC
- Linija 21: RIJEKA-PEHLIN-VIŠKOVO-BRNČIĆI-KUDEJI

Kako bi smanjila prometno opterećenje Općina Viškovo je 2019. godine pokrenula javni servis najma i korištenja bicikala – HALUbike, koji se sastoji od električnih i brdskih bicikala postavljenih na dva terminala- U centru Viškova (parkiralište Milihovo) te u Ronjgima. Na terminalima je dostupno ukupno 10 električnih i 10 brdskih bicikala a registracija bicikala može se izvršiti direktno na HALUbike terminalima putem QR koda.

Vodoopskrbni sustav

Sustavom vodoopskrbe na području Općine Viškovo upravlja Komunalno društvo Vodovod i kanalizacija d.o.o. iz Rijeke. Na području općine Viškovo opskrba pitkom vodom vrši se iz izvorišta „Zvir“ (Rijeka) i „Rječina“ (Jelenje).

Duljina vodoopskrbne mreže Općine Viškovo na kraju 2020. godine iznosila je više od 83,3 km od kojih 18,7 km otpada na transportne, a 64 km na opskrbne cjevovode.

Postotak priključenosti na vodoopskrbnu mrežu je visok (100%) no pojedini objekti nemaju adekvatne priključke sukladno tehničkim propisima, a istima će se omogućiti tehnički ispravni priključci realizacijom planiranih projekata rekonstrukcije i dogradnje vodovodne mreže.

Općina Viškovo kontinuirano radi na izradi projektne tehničke dokumentacije za izgradnju pojedinih ogranaka vodoopskrbnog sustava, kao i ishođenju potrebnih dozvola i suglasnosti.

U razdoblju od 2017. do 2021. Općina Viškovo je uložila nešto manje od 26 milijuna kuna bez PDV-a u izgradnju vodovodnih ogranaka te je izgrađeno blizu 14 tisuća metara cjevovoda kojemu gravitira preko 2300 stanovnika.

Od većih radova treba istaknuti izgradnju vodovoda na lokacijama Mladenici-Ronjgi (630 m), Ronjgi (638m), Zorzići-Lučići (476m), Kličići (615m), Vrtače-Kosi (610m), Juraši novo naselje (814m), Dovičići (617m), Perčevo (450 m), Marčelji (645 m), Pogled (515 m), Garići (120m), Trtni-Juraši (200m), Donji Jugi (100m), Donji Sroki (741m), Gornji Sroki (91m), Brtni (500m), Kosi (805m), Adrametal (520m), Pogled-Vrtače (515m), Vozišće te izgradnji vodovoda u sklopu izgradnje kružnog toka Marinići i ceste u Benčanima.

Uz vodovodnu linijsku mrežu na području Općine Viškovo nalazi se i 5 objekata: tri vodospreme – VS Viškovo kapaciteta 1500m³, VS Marinići kapaciteta 2000m³ i VS Saršoni kapaciteta 1000 m³ te dvije crpne stanice: CS Marinići (u sklopu vodospreme Marinići- 40 l/s, 70 kW) i CS Saršoni (18 l/s, 17kW).

Tablica 8. Potrošnja vode na području općine Viškovo

Godina	Broj korisnika	Postotak priključenosti na vodoopskrbnu mrežu	Izvorište	Isporučena voda stanovništvu (m ³)	Isporučena voda pravnim osobama (m ³)	Gubici u sustavu	Magistralni cjevovod	Ostali
2016.	5532	100%	Rječina i Zvir	762963	88955	378598	18789	58236
2017.	5658	100%	Rječina i Zvir	781420	74012	-	18789	60318
2018.	5748	100%	Rječina i Zvir	785748	77817	-	18789	61748
2019.	5866	100%	Rječina i Zvir	785485	77948	-	18789	62833
I-VIII 2020.	5947	100%	Rječina i Zvir	566169	45845	-	18789	64515

Izvor: KD Vodovod i kanalizacija d.o.o.

Sustav odvodnje otpadnih voda

Na području Općine Viškovo izgrađeno je svega 570 metara kolektorske mreže, spojene na uređaj za pročišćavanje Delta (Grad Rijeka) na kojem se obavlja mehanički predtretman. Postotak priključenosti na kolektorsku mrežu u Općini je svega 0,2%. Preostali objekti imaju riješenu odvodnju preko septičkih taložnica ili bioloških pročistača.

U sklopu projekata rekonstrukcija cesta ili postavljanja vodovoda, u pravilu se paralelno vrše i radovi na postavljanju kanalizacijskih cijevi za javnu odvodnju. Tako je provučena fekalna kanalizacija kroz DC427, ali i na pojedinim dijelovima buduće Aglomeracije.

Zbog nepovezanosti sustava na najbliži funkcionalni sustav javne odvodnje (u naselju Marinići) dio izgrađene kolektorske mreže još nije u funkciji. U bližoj budućnosti očekuje se postepeno dograđivanje ogranka u Marinićima i funkcionalno povezivanje kolektorske mreže Općine Viškovo na UPOV Delta.

U sklopu EU projekta „Poboljšanje vodno-komunalne infrastrukture na području aglomeracije Rijeka“, čiji je nositelj KD Vodovod i kanalizacija d.o.o. Rijeka, u planu je izgradnja 37,2 km gravitacijskih kolektora te 27 crpnih stanica s pripadajućih 3,1 km tlačnih vodova na području Općine Viškovo. Za navedeni projekt proveden je postupak nabave, a 23. kolovoza 2021. godine potpisani su ugovori za izgradnju transportnih kolektora i optimizaciju postojećeg sustava Rijeka Zapad i za proširenje Viškovo ukupne vrijednosti 496.614.433,35 kn (s uključenim PDV-om). Od ukupnog iznosa, 283.292.757,80 kn osigurat će EU kroz Operativni program „Konkurentnost i kohezija“, po 41.760.624,35 kn osigurat će Hrvatske vode i Ministarstvo zaštite okoliša i energetike, a KD Vodovod i kanalizacija preostali iznos od 30.376.540,18 kn. Jedan od dva potpisana ugovora, vrijedan 182 milijuna kuna, odnosi se na područje Viškova i u manjem dijelu na područje Rijeke te je sklopljen između KD Vodovod i kanalizacija i Godina gradbeništvo in druge storitve d.o.o. Početak velikih radova očekuje se krajem 2021. godine s rokom izvođenja od 65 mjeseci. Sustav oborinske odvodnje na području Općine riješen je lokalno, raspršenim sustavom, putem upojnih bunara i oborinskih kolektora s upojnim građevinama. Oborinska odvodnja većinom je izgrađena u funkciji odvodnje županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta.

Također, u prethodnom razdoblju kod rekonstrukcije postojećih i izgradnje novih cesta građena je paralelno i kanalizacijska mreža koja će se po realizaciji Aglomeracije spojiti i pustiti u pogon.

Sustav oborinske odvodnje na području Općine riješen je lokalno, raspršenim sustavom, putem upojnih bunara i oborinskih kolektora s upojnim građevinama. Oborinska odvodnja većinom je izgrađena u funkciji odvodnje županijskih, lokalnih i nerazvrstanih cesta. U svim realiziranim i planiranim izgradnjama i rekonstrukcijama cesta izvode se novi sustavi oborinske odvodnje na svim kategorijama cesti.

Energetska infrastruktura

Prijenosna električna mreža i opskrba električnom energijom

Prijenosnu električnu mrežu Općine Viškovo čine dalekovodi naponske snage 220 kV i 110 kV. Ukupna duljina dalekovodne mreže iznosi 9,18 km.

Tablica 9. Dalekovodi na području općine Viškovo

Dalekovod	Snaga	Duljina u Općini Viškovo (km)	Izgrađen
TS Meline - TS Plomin	220 kV	3,3	1977. god
TS Meline - TS Pehlin 1	220 kV	0,15	1977. god
TS Pehlin - TE Plomin	220 kV	3,11	1985. god
TS Pehlin - TS Divača	110 kV	2,62	1970. god

Izvor: HOPS d.o.o.

Distribucijsku mrežu Općine Viškovo čine vodovi od 35kV, 20kV i 0,4kV. Ukupna duljina svih distribucijskih vodova iznosi 264,5 km od kojih 140,3 km otpada na nadzemne vodove a 124,2 na podzemne vodove. Kupci električne mreže na području Općine Viškovo (ukupno cca. 8200 kupaca) dio su konzuma TS 35/20 Mavri. Potrošnja električne energije u Općini Viškovo iznosi cca 50.000.000 kWh (50 gWh) godišnje.

Na području Općine Viškovo nalazi se jedna transformatorska stanica 35/20 kV te 59 transformatorskih stanica 10 (20)/0,4 kV. Na predmetnom području predviđena je izgradnja 12 novih 10(20)/0,4 kV trafostanica.

Opskrba plinom

Područjem Općine Viškovo prolazi magistralni plinovod Pula- Karlovac DN500/75 (promjer 500mm/tlak 75 bar) ukupne duljine 191,3 km od kojih se 2,47 km nalazi na području Općine Viškovo. Na trasi plinovoda nalazi se nadzemni objekt MRS Rijeka zapad nazivnog kapaciteta 100000 m³/h. MRS Rijeka-zapad je smještena u Marčeljima te opskrbljuje područje Grada Rijeke (spojnim VT plinovodom 16 bar), Općinu Kostrena, Viškovo i Klana.

Uz magistralni plinovod područjem Općine Viškovo prolazi i dio spojnog plinovoda od MRS Rijeka zapad do MRS R3 u Rijeci. Spomenuti spojni plinovod izveden je u cijelosti od čeličnih cijevi u duljini od 5,4 km. Prema kategorizaciji po tlaku spada u visokotlačne plinovode (tlak 16 bar). Spojnim plinovodom upravlja tvrtka Energo d.o.o. Rijeka.

Distributivni plinovod na području Općine Viškovo spojen je na mjerno-redukcijsku stanicu „MRS Rijeka zapad“. Ukupna duljina distributivnog plinovoda iznosi 23,40 km te je u cijelosti izveden od polietilenskih cijevi visoke gustoće (PEHD). Prema kategorizaciji po tlaku, radi se o srednjetačnom plinovodu (tlak 4 bar).

Na području Viškova izgrađeno je ukupno 155 metara plinovoda. Dinamika izgradnje prikazana je u tablici u nastavku. Izgradnja plinske mreže odnosno njezin daljnji razvoj ovisi interesu i o koncesionaru.

Tablica 10. Dinamika izgradnje plinovoda u općini Viškovo

Godina	2017.	2018.	2019.	2020.	Ukupno (m)
Izgrađeno (m)	45	56	12	42	155

Izvor: Energo d.o.o.

Broj potrošača spojenih na distributivni plinovod povećao se s 541 u 2017. god. na 590 do listopada 2020. godine.

Potrošnja prirodnog plina je smanjena s 764.467 m³ u 2017. god. na 740.654 m³ u 2019. godini (za 2020. godinu nisu dostupni podaci za cijelu godinu). Pretpostavka je da je do smanjenja došlo zbog nešto toplijih zima u promatranom razdoblju.

Ostala komunalna infrastruktura

Postaje za opskrbu prijevoznih sredstava gorivom

Na području općine nalaze se dvije benzinske postaje – „PM Rijeka, Viškovo“ u vlasništvu „Petrola“ smještena kraj restorana „Mladenka“, te benzinska postaja „Adria oil“ koja se nalazi 300 metara južno od strogog centra Viškova (crkva, ljekarna).

U studenom 2018. godine puštena je u pogon punionica za električna vozila na parkiralištu „Milihovo“. Punionica je postavljena temeljem sporazuma između Općine Viškovo i HEP-a te je omogućeno istodobno besplatno (zasad) punjenje za dva vozila. Napravljen je priprema za dvije punionice - jedna u sklopu parkirališta nove javne površine u Marinićima, uz kružni tok te za punionicu na novouređenom parkiralištu ispred NK Halubjan. U planu je i treća punionica, unutar Radne zone Mariščina.

Javna rasvjeta

Održavanje javne rasvjete u Općini Viškovo provodi Komunalno društvo Viškovo d.o.o. Radi povećanja efikasnosti i smanjenja izdataka za električnu energiju postojeće visokotlačne žarulje te živine žarulje postepeno se zamjenjuju s LED tehnologijom. Sustav javne rasvjete je zadovoljavajući, zadovoljava postojeće potrebe naselja, no uzevši u obzir intenzivnu stambenu izgradnju, istu je potrebno kontinuirano nadograđivati, ali i tehnološki unaprjeđivati u smislu energetske učinkovitosti i zaštite okoliša od svjetlosnog zagađenja.

Pošta

Na području Općine Viškovo nalazi se Poštanski ured Viškovo (51216) koji je dio sustava Hrvatske pošte. Poštanski ured trenutno se nalazi samo u naselju Viškovo te uređuje s jednim šalterom. Pravilnik o obavljanju univerzalne usluge (NN 41/13, HAKOM) u članku 15. definira minimalnu gustoću mreže poštanskih ureda prema slijedećim kriterijima:

- Jedan poštanski ured posluje u prosjeku na površini najviše do 80km² ili da
- Jedan poštanski ured posluje u prosjeku za najviše 6000 građana
- Udaljenost pristupnih točaka u naseljenim područjima može iznositi najviše 5000m

Prema gore navedenim kriterijima, vidljivo je da poštanski ured u Viškovu zadovoljava prvi kriterij, a raspodjela poštanskih ureda na širem području Riječke aglomeracije ukazuje na međusobnu zračnu udaljenost pojedinih ureda od 3-4,5 km čime je teoretski zadovoljen i kriterij rasprostranjenosti poštanske mreže. S obzirom na postojeći broj stanovnika i lokaciju najbližih poštanskih ureda u susjednim JLS kriterij od 6000 stanovnika po poštanskom uredu nije zadovoljen. Potrebno je ispitati mogućnosti proširenja kapaciteta postojećeg ureda u Viškovu, ali i mogućnosti otvaranja novog poštanskog ureda u Marinićima.

Groblja

Postojeće groblje na području Općine je groblje Viškovo u centru naselja te ima ukupnu površinu 2,4 ha. U 2020. godini završena je izgradnja drugog djela III. faze groblja Viškovo kojom su izvedena 143 nova grobna mjesta te 120 grobnih niša sa pratećim zelenim površinama čime je završeno kompletno uređenje III. faze mjesnog groblja Viškovo. Uređene su i nove pješačke staze te središnji trg novog dijela groblja na kojem dominira fontana. Cijela površina novog dijela groblja je hortikulturno uređena.

Nova ukopna mjesta bit će dostatna do izgradnje novog groblja. Pripreme za izgradnju novog groblja su u tijeku. Pristupit će se valorizaciji lokacija izradom investicijske studije koja bi trebala dati odgovor na pitanje koja je lokacija najbolja. Prostorno planskom dokumentacijom određene su dvije potencijalne lokacije za izgradnju novog groblja. Jedna lokacija je Bujki, a druga Ćikovo na granici s Kastvom i njihovim novim grobljem.

Razvojni problemi Općine Viškovo u odnosu na infrastrukturu

Cestovna infrastruktura

- Prometna opterećenost
- Nezadovoljavajuće stanje kolnika i tehničkih elemenata na dijelu županijskih i lokalnih cesta
- Nedovoljna širina kolnika na većini nerazvrstanih cesta te nedostatak mjesta za mimoilaženje vozila i nepostojanje nogostupa na većini nerazvrstanih cesta

- Pojedina raskrižja županijskih i lokalnih cesta su loše tehnički položena u prostoru te zbog nedovoljne preglednosti i opasna
- Neodgovarajući uvjeti za odvijanje pješačkog prometa
- Nepostojanje biciklističke infrastrukture – cestovnih biciklističkih staza
- Nedostatan broj parkirnih mjesta
- Nedostatak poprečne cestovne infrastrukture, za poprečno povezivanje Kastva, Viškova, Jelenja, Čavli i Rijeke

Biciklistička infrastruktura

- Nedovoljno razvijena biciklistička infrastruktura iz razloga preopterećenosti prometnica, konfiguracije terena te manjka prostornih mogućnosti (biciklistički promet zastupljen je samo kao dio rekreativne ponude, a ne dnevnih migracija odlaska na posao, školu, trgovinu i sl.)

Vodoopskrbni sustav

- Pojedini objekti nemaju adekvatne priključke na vodoopskrbnu mrežu sukladno tehničkim propisima
- Nedostatak financijskih sredstava za brži razvoj sustava vodoopskrbnog sustava i pratećih objekata

Odvodnja

- Nedovoljno izgrađen sustav vodoopskrbe na području općine
- Korištenje septičkih/sabirnih taložnica
- Nizak postotak priključenosti na kolektorsku mrežu

Energetska infrastruktura

Prijenosna električna mreža i opskrba električnom energijom

- Veći dio elektrodistribucijske mreže vodi se zračnim putem
- Nedovoljno korištenje obnovljivih izvora energije

Opskrba plinom

- Nedovoljna izgrađenost plinske mreže na području općine

Ostala komunalna infrastruktura

- Rasvjetna tijela nisu energetske učinkovita u pojedinim dijelovima općine
- Lokacija groblja u samom središtu naselja te nedostatan kapaciteti za ukop
- Nedostatan prostorni kapaciteti za funkcioniranje pošte
- Nedostatak centralnog parka i većih uređenih zelenih površina kako u centralnom naselju tako i u ostalim naseljima
- Nedovoljno razvijena elektroničko komunikacijska infrastruktura – zračna mreža u većem dijelu općine ne postoji

Cestovna infrastruktura

- Kontinuirano raditi na razvoju prometnih rješenja s ciljem smanjenja prometne opterećenosti i bolje povezanosti
- Povećati broj korisnika javnog gradskog prijevoza. Za povećanje korištenja javnog gradskog prijevoza potrebno je omogućiti efikasnu brzinu putovanja, održivo vrijeme čekanja na dolazak vozila i dostupnost mreže linija JGP-a (linije i stajališta)
- Razvoj pametnih prometnih rješenja – sustava prometnog nadzora i upravljanja prometom i parkiranjem
- Nastaviti razvoj infrastrukture za pješački promet te planirati mrežu pješačkih putova i komunikacija unutar i između naselja
- Izgraditi biciklističke staze u izgrađenim dijelovima, odnosno uz postojeće ili novoplanirane prometnice
- Nastaviti razvoj parkirališne i garažno-parkirališne infrastrukture vodeći računa o održivom razvoju prometa
- Izgraditi poprečnu cestovnu infrastrukturu, za poprečno povezivanje Kastva, Viškova, Jelenja, Čavli i Rijeke (Razvijati prometnu mrežu sukladno planiranoj u PPUO Viškovo i preporukama „Prostorno prometne studije šireg gravitacijskog područja državne ceste D427“, a prvenstveno realizirati sljedeće projekte: izgraditi cestu od naselja Mladenići (ŽC5055) do naselja Sroki (ŽC5025) zajedno s raskrižjem Sroki-Mladenići (spoj na ŽC5205), izmijeniti trasu županijske ceste Ž5021 (Kastav – Viškovo) na dionici ceste u Brnasima, prometno povezivanje sa Kastvom (cesta Viševac-Žegoti), Prometno povezivanje Saršoni (Petrolejska cesta) – RZ Marinići)
- Nastaviti uređenje ključnih prometnih raskrižja županijskih i lokalnih cesta u cilju poboljšanja uvjeta prometovanja za sve sudionike u prometu
- Dodatno preispitati i adekvatno dopuniti prometnu mrežu iz razloga što su postojeći prometni pravci prema naselju i tradicionalni pješački putovi prekinuti zbog izgradnje ŽC 5215
- Rekonstrukcija postojećih prometnica (popravljanje tlocrtnih i vertikalnih elemenata trasa, proširenje prometnog profila i dogradnju nogostupa, kao i rješavanje sustava oborinske odvodnje i javne rasvjete)
- Nastaviti razvoj sustava oborinske odvodnje s prometnica

Biciklistička infrastruktura

- Daljnji razvoj biciklističke infrastrukture na području općine

Vodoopskrbni sustav

- Nastaviti razvoj sustava vodoopskrbe sukladno planskim i građevinskim mjerama čime će se utjecati i na smanjenja gubitaka u vodoopskrbnoj mreži

Odvodnja

- Nastaviti razvoj sustava odvodnje sukladno planskim i građevinskim mjerama

Energetska infrastruktura

Prijenosna električna mreža i opskrba električnom energijom

- Sustavno razvijanje mreže elektroopskrbe
- Smanjenje potrošnje električne energije dodatnim mjerama za poticanje energetske učinkovitosti

Javna rasvjeta

- Nastavak ulaganja u sustav javne rasvjete – energetski učinkovite LED rasvjete s ciljem zaštite okoliša od svjetlosnog zagađenja

Opskrba plinom

- Poticati korištenje prirodnog plina u potrošnji kućanstava i poduzetnika

Ostala komunalna infrastruktura

- Dalje razvijati mrežu punionica za električna vozila
- Daljnji razvoj energetski učinkovite javne rasvjete
- Daljnje povećanje kapaciteta groblja te razmatranje mogućnosti za novu lokaciju groblja
- Kontinuirano ulagati u elektroničko komunikacijsku infrastrukturu s obzirom na ubrzani razvoj tehnologija i rastuće potrebe korisnika
- Telekomunikacijsku mrežu razvijati tako da je putem jedinstvene tt-kanalizacije za područje općine omogućeno uključivanje svih telekomunikacijskih operatera
- Osigurati 100% pokrivenost telekomunikacijskim signalom
- Nastaviti razvoj parkovnih i zelenih površina kako u centralnom naselju tako i ostalim naseljima
- Sadnja drvoreda i uređenje zelenih površina na području Općine

Civilno društvo

Prema podacima Ministarstva pravosuđa i uprave, Registra udruga, na području općine Viškovo ukupno je registrirano 113 udruga civilnog društva od kojih su aktivne 110 udruga.

Udruge civilnog društva na području općine posljednja dva desetljeća profiliraju se kao akteri i podupiratelji uvođenja pozitivnih društvenih promjena. Unatoč njihovoj pozitivnoj ulozi u društvu i aktivnostima koje provode, glavna obilježja udruga civilnog društva s područja općine reflektiraju stanje većine udruga u Republici Hrvatskoj, a to je još uvijek nedovoljna razvijenost i samostalnost u djelovanju o čemu u konačnici ovisi i kvaliteta njihova djelovanja. Navedeno se ponajprije odnosi na nedovoljno razvijene operativne kapacitete ali i financijsku „ovisnost“ o općinskom proračunu. S druge strane, udruge su relativno slabo umrežene čime se umanjuju njihovi razvojni potencijali.

Općina Viškovo kontinuirano svake godine financira projekte udruga civilnog društva koje djeluju na području općine putem javnih natječaja za financiranje programa/projekata javnih potreba od interesa za opće dobro, te se na godišnjoj razini financira između 70-100 programa/projekata u okviru planiranih sredstava u općinskom proračunu, nedvojbeno postoji prostor i mogućnosti za jačanje financijske samostalnosti udruga koje će omogućiti njihov daljnji razvoj i utjecaj na društvo u cjelini.

Slijedom navedenog posebna pozornost će se usmjeriti na definiranje onih razvojnih mjera koje će odgovoriti na aktualno stanje i potrebe u civilnom društvu na području općine.

Razvojni problemi Općine Viškovo u odnosu na civilni sektor

- Ovisnost o općinskom /županijskom proračunu
- Nedostatak stručnih osoba u udrugama za pripremu projektnih prijava
- Nedostatna sredstava za redovan rad i aktivnosti
- Relativno slaba umreženost

Razvojne potrebe Općine Viškovo u odnosu na civilni sektor

- Jačati kapacitete organizacija civilnog društva te ih osnaživati za doprinos društveno-ekonomskom razvoju;
- Unaprijediti suradnju među organizacijama civilnog društva te sa subjektima javnog i privatnog sektora na svim razinama i djelatnostima;
- Poticati udruživanja srodnih organizacija civilnog društva u saveze, zajednice ili društva;
- Jačati participativnost građana na području Općine Viškovo, podupirati građanski aktivizam primjenom primjera dobre prakse na području Općine;
- Osigurati adekvatno građansko obrazovanje učenika, ali i drugih građana u cilju jačanja demokratskih kapaciteta i civilnog sektora.

4. Popis prioriteta djelovanja u području nadležnosti Općine Viškovo s obrazloženjem njihovog odabira

Provedbeni program Općine Viškovo za razdoblje od 2022. do 2025. godine sadrži razvojne prioritete koji će omogućiti ostvarenje ciljeva iz hijerarhijski nadređenih akata – Plana razvoja Primorsko-goranske županije 2022. - 2027. i Nacionalne razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine. Naglasak će biti na uvođenju novih tehnologija – digitalizaciji rada općinske uprave, ulaganju u suvremenu prometnu i komunalnu infrastrukturu, zaštiti i očuvanju okoliša odnosno na prioritetima koji će odgovoriti na ranije navedene razvojne probleme i potrebe. Važna karika u daljem razvoju općine su svakako poduzetnici i obrtnici te ulaganje u poduzetničku infrastrukturu što će potaknuti dobru poduzetničku klimu, brži razvoj postojećeg gospodarstva ali i privući nove poduzetnike iz okruženja. U fokusu će i dalje biti ljudi te njihove potrebe – naglasak na mladima, mladim obiteljima te socijalno osjetljivim skupinama (osobe s invaliditetom, starije osobe, osobe nižeg socijalno-ekonomskog statusa). U narednom razdoblju nastavit će se razvijati sustav upravljanja razvojem što će zahtijevati daljnje osposobljavanje općinske uprave za poslove upravljanja lokalnim razvojem.

Slijedom navedenog postavljeni su prioriteti razvoja Općine Viškovo:

Digitalizacija rada općinske uprave

Ulaganje u suvremenu prometnu i komunalnu infrastrukturu te javnu društvenu infrastrukturu

Zaštita i očuvanje okoliša

Poboljšanje poduzetničkog okruženja kroz nastavak ulaganja u poduzetničku infrastrukturu

Briga o ranjivim skupinama stanovništva – djeca, mladi, starije osobe, osobe s invaliditetom

Povezivanje postojećih prirodnih i kulturnih resursa u turističku ponudu

Digitalizacija rada općinske uprave

Digitalizacija rada općinske uprave omogućuje informiranost, participativnost, transparentnost, ali i pružanje usluge/odgovora u realnom vremenu. Digitalizacija rada općinske uprave ima snažan potencijal za unaprjeđenje kvalitete rada općinske uprave. Mještanima općine Viškovo želi se omogućiti jednostavnije, dostupnije, brže i kvalitetnije pružanje usluga. Do sada općinska uprava omogućila je svojim mještanima pristup zahtjevima za ostvarenje raznih prava (novčane potpore, subvencije, sufinanciranje) temeljem svoje službene web stranice te mogućnost njihovog podnošenja mailom. Već nekoliko godina digitaliziran je rad pisarnice, uveden je sustav digitalne arhive koja služi za digitalno urudžbiranje predmeta i dokumenata te kao centralizirana evidencija radnih dokumenata i skenirane arhive. Ista ubrzava rad i komunikaciju službenika čime se postiže efikasnost i transparentnost rada općinske uprave. U narednom periodu radit će se na potpunoj digitalizaciji općinske pisarnice odnosno digitalizaciji uredskog poslovanja koja podrazumijeva primitak, otvaranje, pregled pismena/pošiljaka te njihova obrada i razvrstavanje primjenom informacijskog sustava sukladno novoj Uredbi o uredskom poslovanju (NN br. 75/21). U planu je i razvoj novih digitalnih alata – kalkulatora za izračun prava na pomoć i subvenciju, sustava za elektroničku prijavu projekta temeljem kojeg bi se financirale javne potrebe, e-savjetovanje, e-zahtjeva, portala za povezivanje nezaposlenih i poslodavaca, registar imovine Općine Viškovo, sustav e-komunalna naknada, digitalni alat za praćenje obaveza i potraživanja korisnika temeljem podnesenih zahtjeva, uvođenje najnovije verzije GIS susta i sl. alati temeljem kojih će se digitalizirati poslovni procesi te koji će kroz digitalne komunikacijske kanale uključiti mještane i sve zainteresirane dionike.

Razvoj novih digitalnih rješenja doprinjet će još većoj transparentnosti pri čemu će se jačati povjerenje i zadovoljstvo mještana u rad općinske uprave. U konačnici nije zanemarila i ušteda koju donosi digitalizacija – od troškova papira, tonera i poštanskih usluga, pa do radnih sati djelatnika općinske uprave.

Usklađenost prioriteta

Plan razvoja Primorsko – goranske županije 2022. – 2027.	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
Prioritet 5. Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane	11. Digitalna tranzicija društva i gospodarstva 13. Jačanje regionalne konkurentnosti

Ulaganje u suvremenu prometnu i komunalnu infrastrukturu te javnu društvenu infrastrukturu

Važan preduvjet kvalitetnog života na području općine Viškovo jest suvremena prometna i komunalna infrastruktura koja je značajna s aspekta gospodarskog razvoja područja općine. Viškovo je prepoznatljiva poduzetnička sredina u kojoj brojne tvrtke imaju svoje poslovne prostore i pogone. Prema podacima iz 2020. godine (HGK, Županijska komora Rijeka i Udruženje obrtnika Viškovo-Kastav-Klana-Jelenje) i na području Viškova registrirana su 394 obrta te 675 tvrtki. Isto tako izrazito je naseljeno područje, bilježi demografski uzlet. Prema zadnjem Popisu stanovništva broji 14.445 stanovnika, zadnja procjena je 16.500 stanovnika. Upravo zbog navedenog u planu su daljnja ulaganja u razvoj i modernizaciju prometne i komunalne infrastrukture kako bi bila u korak s sveukupnim razvojem i to u skladu s najvišim okolišnim standardima. Daljnja ulaganja u razvoj prometne i komunalne infrastrukture bit će popraćena ulaganjem i u zelenu infrastrukturu – parkove, drvorede. Povećanjem parkovnih površina posebice drvoreda umanjuje se otpuštanje stakleničkih plinova u atmosferu te se filtriraju aeropolutanti.

U narednom periodu planira se rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja prometnica i raskrižja, rekonstrukcija i održavanje postojećih, te izgradnja i održavanje novih nogostupa, biciklističkih staza/šetnica te prometnih objekata (parkirališna mjesta, mostovi, nadvožnjaci i sl.), ulaganje u prometnu signalizaciju i opremu na cestama. Vrlo važna investicija bit će i uvođenje sustava za upravljanje i vođenje prometa, te prometa u mirovanju. Cilj joj je povećanja sigurnost i protočnost prometa, olakšati tranzit roba i usluga u svim dijelovima općine.

Ulaganje u komunalnu infrastrukturu prioritetno je područje djelovanja u općini Viškovo kako bi bili u korak s postojećim i predviđenim demografskim i gospodarskim razvojem i suvremenim životnim navikama. Naglasak će se staviti na razvoj i održavanje sustava odvodnje otpadnih/oborinskih voda i njihovo pročišćavanje, opskrbu pitkom vodom te na dogradnju i rekonstrukciju vodoopskrbnog sustava i pratećih objekata. Općina Viškovo svakom stanovniku želi osigurati visoki standard i kvaliteta života. Isto će se postići i kontinuiranim ulaganjem u javnu društvenu infrastrukturu. U narednom periodu nastojat će se realizirati ulaganja u javne objekte u vidu energetske obnove s ciljem povećanja energetske svojstava i sigurnosti korištenja. Time će se svakako ostvariti i pozitivan utjecaj na okoliš. Planirat će se daljnja ulaganja u društvenu infrastrukturu u skladu sa suvremenim trendovima unutar koje se obavljaju djelatnosti zdravstvene i socijalne skrbi, predškolskog odgoja i obrazovanja te osnovnoškolskog obrazovanja, kulture i umjetnosti, sporta te rad državnih i lokalnih tijela.

Usklađenost prioriteta

Plan razvoja Primorsko – goranske županije 2022. – 2027.	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
Prioritet 3. Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa	10. Održiva mobilnost 13. Jačanje regionalne konkurentnosti

Zaštita i očuvanje okoliša

Na globalnoj razini prisutno je niz problema vezanih uz okoliš koji su izazvani snažnim industrijskim razvojem tijekom 20. stoljeća – klimatske promjene te sve učestalija pojava prirodnih katastrofa. Navedeno predstavlja snažan poticaj za zaštitu i očuvanje okoliša posebice posljednjih godina kada intenzivan gospodarski i tehnološki razvoj rezultira vrlo negativnim utjecajem na prirode resurse i okoliš koji nas okružuje. Navedena problematika ne izostavlja ni Općinu Viškovo te će svom daljnjem razvoju voditi računa i o zaštiti okoliša. Područje Viškova najvećim dijelom je urbanizirano ali isto tako posjeduje prirodne oaze i prepoznatljiv krajobraz koji je potrebno očuvati.

Integralni sustav gospodarenja otpadom predstavlja jedan od posebnih ciljeva gospodarenja otpadom u županiji pa tako i u Općini Viškovo. Temelji se na smanjivanju količina proizvedenog otpada na mjestu njegovog nastanka, iskorištavanju vrijednih sastojaka u materijalne i/ili energetske svrhe te trajnom odlaganju uz strogu primjenu važećih propisa u Hrvatskoj i EU. Općina Viškovo suradnji sa relevantnim dionicima planira dovršiti sustav gospodarenja otpadom – kroz odvojeno sakupljanje otpada planira se poboljšati povećana selekcija odvojeno sakupljenog otpada i biootpada. Naime, tijekom 2020. i 2021. godine temeljem Plana gospodarenja otpadom Općine Viškovo za razdoblje 2017. do 2022. godine i

Javnog poziva za dodjelu kompostera za kućno kompostiranje stanovnicima Viškova podijeljeno je ukupno 230 (do kolovoza 2021. godine). Isto tako na području Viškova izvršena je i podjela spremnika za miješani komunalni otpad, podijeljeno je ukupno 2854 spremnika (do kolovoza 2021. godine). Općina Viškovo u suradnji s KD Čistoća i KD Viškovo kontinuirano provodi informativno-edukativne aktivnosti o važnosti odgovornog postupanja s komunalnim otpadom, s posebnim naglaskom na sprječavanje nastanka otpada, pravilno odvajanje otpada u kućanstvima, kućno kompostiranje i ponovnu uporabu predmeta. Iste su provedene i u okviru EU projekta „Viškovo reciklira“. I u narednom periodu velika pozornost usmjerit će se ka pravilnom gospodarenju otpadom i edukaciji stanovnika.

U jednakoj mjeri posvetit će se obnovljivim izvorima energije koja ne onečišćuje okoliš, kao i infrastrukturi koja će podići razinu energetske neovisnosti općine. Općina Viškovo posvetit će se daljnjoj modernizaciji postojećih dijelova sustava javne rasvjete s tehnološkim suvremenim i energetske učinkovitim rasvjetnim tijelima, energetskej obnovi javnih objekata te ugradnji/modernizaciji energetske učinkovitih sustava grijanja/hlađenja, poticat će se energetska obnova stambenih objekata, radit će se na promociji korištenja obnovljivih izvora energije.

U cilju zaštite okoliša, potrebno je graditi kanalizacijsku infrastrukturu u Općini Viškovo s prioritetima izgradnje u područjima III. zone zaštite izvorišta vode za piće (Marinići) i gusto izgrađenih područja (naselje Viškovo). Jedan od prioriteta projekata iz područja zaštite okoliša je sanacija crne jame Sovjak čiji je nositelj Fond za zaštitu okoliša i energetske učinkovitost i koji se sufinancira sredstvima Europske unije. Također, potrebno je izvršiti i sanaciju lokacije faze 0 - 1, Etapa A, Podetapa A1 Županijskog centra za gospodarenje otpadom Marišćina, a što je u nadležnosti KD Čistoća d.o.o. iz Rijeke.

Usklađenost prioriteta

Plan razvoja Primorsko – goranske županije 2022. – 2027.	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
Prioritet 3. Zelena tranzicija temeljena na održivom upravljanju i korištenju vlastitih resursa	8. Ekološka i energetska tranzicija za klimatsku neutralnost

Poboljšanje poduzetničkog okruženja kroz nastavak ulaganja u poduzetničku infrastrukturu

Posljednjih godina područje općine Viškovo karakterizira kontinuiran rast broja gospodarskih subjekata. Glavni nositelji gospodarske aktivnosti je sektor mikro/malog i srednjeg poduzetništva, te obrtništva koji predstavlja snažan generator razvoja i stvaranja novih radnih mjesta. Prema dostupnim podacima iz 2020. godine na području Viškova aktivno je 675 trgovačkih društava te 394 obrta. Poticanje daljnjeg gospodarskog razvoja moguće je razvijanjem poticajnog poduzetničkog okruženja. Jedna od mogućnosti za razvoj istog je izgradnja poduzetničke infrastrukture te razvoj potpornih institucija kako bi se su potpunosti iskoristili postojeći potencijali i resursi. Poduzetnička infrastruktura koja je posebno interesantna Općini Viškovo je razvoj poslovnih/radnih zone. Na području Viškova tri su radne zone – Radna zona Marinići K-1, Radna zona Mavri te Radna zona Marišćina K-2. Realizacija projekta Radna zona Marišćina K-2 je u tijeku. Sredstava za izgradnju osnovne i dodatne zajedničke infrastrukture na području

Radne zone Mariščina K-2 osigurana su iz Europskog fonda za regionalni razvoj u okviru Operativnog programa Konkurentnost i kohezija 2014.-2020. I u narednom periodu iznalaziti će se mogućnosti za poboljšanje uvjeta unutar radnih zona, uz prateće poticajne mjere budući da su one važan čimbenik poticanja i privlačenja investicija što u konačnici doprinosi stvaranju novih radnih mjesta te gospodarskom napretku lokalnog i šireg zemljopisnog područja. Prednost ulaganja u radne zone je svakako odvojenost prostora za stanovanje od poduzetničkih aktivnosti.

Vodit će se računa i o kontinuiranom ulaganju/održavanju suvremene prometne i komunalna infrastruktura koja je važna s aspekta gospodarskog razvoja. Ista utječe na konkurentnost poslovnog subjekta, tranzit roba i usluga, na donošenje investicijskih odluka, pridonosi većoj konkurentnosti općine. Osim ulaganja u poduzetničku infrastrukturu Općina će biti usmjerena i na stvaranje poticajnog okruženja za privlačenje kvalificirane radne snage.

Usklađenost prioriteta

Plan razvoja Primorsko – goranske županije 2022. – 2027.	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
Prioritet 1. Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama	1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo 13. Jačanje regionalne konkurentnosti

Briga o mještanima s posebnim naglaskom na ranjive skupine stanovništva – djeca, mladi, starije osobe, osobe s invaliditetom

Općina Viškovo želi omogućiti svim svojim stanovnicima visoku kvalitetu života. Posebnu brigu usmjerila je na djecu, mlade, starije osobe te osobe s invaliditetom. U fokusu djelovanja Općine, posebno zadnjih desetak godina su djeca i mladi. Općina Viškovo jedna je od rijetkih općina koja nema demografskih problema, prema podacima Državnog zavoda za statistiku iz 2020. godine bilježi pozitivan prirodni prirast. Godišnje se rađa od 150 do 180 djece. U ostvarivanje dječjih prava Općina Viškovo svake godine ulaže četvrtinu godišnjeg proračuna. I u narednom periodu planiraju se sve dosadašnje mjere za djecu i mlade (financiranje subvencije u ustanovama predškolskog odgoja, obrtima koji obavljaju djelatnost dadilja, u produženom ili cjelodnevnom boravku, ili u alternativnim programima organiziranog boravka i podučavanja učenika, financiranje nabave radnih bilježnica, besplatnog javnog prijevoza, marende u osnovnim školama, stipendiranje odličnih učenika i studenata...). Naglasak će se staviti i na mlade i njihovo aktivno uključivanje u životi rad šire društvene zajednice. Planirano je i proširenje postojećih vrtićkih kapaciteta, u fazi pripreme je projekta dokumentacija za novi vrtić i jaslice neposredno uz postojeći Dječji vrtić Viškovo ali i izgradnja nove škole na Marinićima.

Starijim sumještanima (osobama starijim od 65 godina) nastaviti će se pomoć i podrška kroz jednokratne godišnje novčane pomoći. Osobama u nepovoljnom položaju (osobe slabijeg socijalno – ekonomskog statusa, osobe s invaliditetom, nezaposleni) pružat će se podrška sukladno uvjetima propisanim u Odluci

o socijalnoj skrbi Općine Viškovo ali i kroz projekte socijalnog karaktera čiji će fokus biti na smanjenju rizika od siromaštva, socijalne isključenosti te smanjenje nejednakosti u društvu.

Općina Viškovo prednjači u standardu kvalitete društvenih, zdravstvenih i socijalnih usluga i programa, no kontinuirano će ulagati u navedena područja kako bi se zadržao ali i unaprijedio društveni standard.

Usklađenost prioriteta

Plan razvoja Primorsko – goranske županije 2022. – 2027.	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
Prioritet 2. Djeca i mladi u fokusu Prioritet 5. Ravnomjernim razvojem do europskog standarda i visoke kvalitete života za sve građane	6. Demografska revitalizacija i bolji položaj obitelji

Povezivanje postojećih prirodnih i kulturnih resursa u turističku ponudu

Turizam predstavlja snažan faktor gospodarskog i društvenog razvoja određenog područja s važnim aplikativnim učincima na sve ostale gospodarske sektore. Na području Općine Viškovo turizma je u fazi rasta i razvoja. Glavne turističke resurse na području općine čine atraktivni i vrijedni dijelovi prirodne i kulturne baštine. Izrazito dobra prometna povezanost Rijeke i Opatije cestovnim, željezničkim, morskim i zračnim putem s ostatkom zemlje i Europe čini prirodne i kulturne resurse vrlo dostupnima. Općini Viškovo je izrazito važna turistička valorizacija prirodne i kulturne baštine.

U narednom periodu kontinuirano će se ulagati u uređenje i održavanje postojećih šetnica, vidikovaca i biciklističkih staza. Podržavat će se manifestacije koje se tradicionalno održavaju na Viškovu - Pust, Majeвица ili fešta od mladega leta, Šterne – izvor života, Kanat pul Ronjgi, Matatićevi dani, Proljeće u Ronjgima, Matejna...Iste obogaćuju kulturni život i turističku ponudu. Održavaju se tijekom godine te svatko može pronaći nešto za sebe.

Novi/budući turistički sadržaj kojeg treba istaknuti je „Kuća halubajsega zvončara“. S realizacijom navedenog projekta krenulo se u rujnu 2020. godine u okviru projekta „Povežimo se baštinom“ nakon dugogodišnje pripreme. Projekt predviđa uspostavu Kuće halubajsega zvončara koji podrazumijeva izgradnju i opremanje građevine za smještaj postava i uspostavu prostorno-funkcionalnih jedinica. Kuća zvončara imat će višestruku namjenu: izložbeno/prezentacijski dio sa stalnim postavom etnografske zbirke zvončara, edukacijske radionice, program zabave i doživljaja, suvenirnicu i ugostiteljski prostor.

Usklađenost prioriteta

Plan razvoja Primorsko – goranske županije 2022. – 2027.	Nacionalna razvojna strategija Republike Hrvatske do 2030. godine
Prioritet 1. Pametna regija konkurentnog gospodarstva baziranog na znanju i naprednim tehnologijama	1. Konkurentno i inovativno gospodarstvo

5. Popis mjera za provedbu odabranih posebnih ciljeva s ključnim aktivnostima i pripadajućim pokazateljima rezultata

U narednom poglavlju daje se prikaz doprinosa mjera definiranih unutar Priloga 1. prioritetima iz Plana razvoja PGŽ 2022.-2027. Određenim mjerama doprinosi se provedbi Programa UN-a za održivi razvoj do 2030. godine (SDG). Mjere također izravno doprinose zelenoj tranziciji (Z) i digitalnoj transformaciji (D).

Prioritet 1. PAMETNA REGIJA KONKURENTNOG GOSPODARSTVA BAZIRANOG NA ZNANJU I NAPREDNIM TEHNOLOGIJAMA

Posebni cilj 1.2: Gospodarski rast usmjeren na jačanje izvoza podizanjem produktivnosti i digitalnu transformaciju

Mjere:

1.2.1. Podrška razvoju turizma visoke dodatne vrijednosti

1.2.3. Podrška jačanju konkurentnosti mikro, malog i srednjeg poduzetništva

Mjera 1.2.1. Podrška razvoju turizma visoke dodatne vrijednosti, doprinosi povećanju konkurentnosti i turističke ponude te kvalitete i sadržaja javne turističke infrastrukture. Mjerom se osigurava ravnomjerniji turistički razvoj, jača se identitet općine kao destinacije.

Mjera 1.2.3. Podrška jačanju konkurentnosti mikro, malog i srednjeg poduzetništva potiče se razvoj poduzetništva i poduzetničke infrastrukture na području općine Viškovo ali i utječe na privlačenje kvalificirane radne snage.

Posebni cilj 1.3: Atraktivno poslovno okruženje za zapošljavanje, rast i ulaganja

Mjere:

1.3.1. Podrška razvoju poduzetničke infrastrukture

1.3.2. Podrška razvoju gospodarstva u post COVID razdoblju

Mjera 1.3.1. Podrška razvoju poduzetničke infrastrukture potiče razvoj poduzetništva i poduzetničke infrastrukture na području općine Viškovo (provodit će se temeljem daljnjeg ulaganja u radne zone – Marinići i Marišćina koje su važan čimbenik poticanja i privlačenja investicija što u konačnici doprinosi stvaranju novih radnih mjesta te gospodarskom napretku lokalnog i šireg zemljopisnog područja).

Mjera 1.3.2. Podrška razvoju gospodarstva u post COVID razdoblju potiče razvoj poduzetništva. Provodit će se temeljem Programa poticanja razvoja gospodarstva i smanjenja nezaposlenosti koji je namijenjen poduzetnicima koji imaju sjedište ili prebivalište na području Viškova. Očekuje se da će isti pozitivno utjecati i na privlačenje kvalificirane radne snage te na ostanak talentiranih pojedinaca/poduzetnika.

Prioritet 2. DJECA I MLADI U FOKUSU

Posebni cilj 2.1.: Podrška osnivanju i funkcioniranju obitelji te razvoj sustava brige o djeci i mladima

Mjere:

2.1.1. Stvaranje stabilnog, sigurnog i podržavajućeg okruženja za zasnivanje i zaštitu obitelji

2.1.2. Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova

Mjera 2.1.1. Stvaranje stabilnog, sigurnog i podržavajućeg okruženja za zasnivanje i zaštitu obitelji usmjerena je na unaprjeđenje uvjeta života obitelji s djecom.

Mjera 2.1.2. Unaprjeđenje uvjeta i organizacije rada predškolskih i školskih ustanova usmjerena je na redovnu djelatnost vrtića i provedbu predškolskog odgoja te povećanje prostornih kapaciteta za predškolski odgoj.

Prioritet 3. ZELENA TRANZICIJA TEMELJENA NA ODRŽIVOM UPRAVLJANJU I KORIŠTENJU VLASTITIH RESURSA

Posebni cilj 3.1. Pametan i održiv pristup upravljanju prostorom i prirodnim resursima

Mjera:

3.1.2. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture

Mjera 3.1.2. Održivo i učinkovito upravljanje prostorom i poticanje razvoja zelene infrastrukture

Mjera je usmjerena na održivo i učinkovito upravljanje prostorom kroz izradu, koordinaciju i praćenje prostornih planova i razvoj geografskog informacijskog sustava. Nadalje mjerom se potiče izgradnja i održavanje javnih površina - zelenih površina, šetnica i sl. čime doprinosi se doprinosi stvaranju zelene infrastrukture na području općine Viškovo.

Posebni cilj 3.2. Zelena i energetska tranzicija prema ugljičnoj neutralnosti

Mjera:

3.2.1. Sustavno jačanje koncepta kružnog gospodarstva

3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije

Mjera 3.2.1. Sustavno jačanje koncepta kružnog gospodarstva usmjerena je na očuvanje i unapređenje kvalitete okoliša i prirodne baštine te učinkovito gospodarenje otpadom.

Mjera 3.2.3. Povećanje energetske učinkovitosti i korištenja obnovljivih izvora energije direktno će pridonijeti povećanju energetske učinkovitosti, prvenstveno temeljem ulaganja u izgradnju i rekonstrukciju objekata javne rasvjete koja će se temeljiti na LED tehnologije

Posebni cilj 3.3. Kvalitetna, dostupna i održiva javna i komunalna infrastruktura na cjelokupnom području

Mjera:

3.3.1. Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području županije

3.3.2. Podrška razvoju suvremene prometne infrastrukture

Mjera 3.3.1. Poticanje razvoja održive komunalne infrastrukture te dostupnih i priuštivih usluga na cjelokupnom području županije usmjerena je na kontinuirana ulaganja u izgradnju vodovodne mreže na području općine Viškovo te ulaganja u ostale komunalne djelatnosti čime se doprinosi unapređenju uvjeta života u naseljima.

Mjera 3.3.2. Podrška razvoju suvremene prometne infrastrukture provodit će se aktivnosti proširivanja i unapređenja prometne infrastrukture na području općine Viškovo te osiguranjem redovitog javnog prijevoza putnika.

Prioritet 4. OBRAZOVANI STANOVNICI S KOMPETENCIJAMA I VJEŠTINAMA ZA POSLOVE BUDUĆNOSTI

Posebni cilj 4.1: Razvoj modernog obrazovnog sustava prilagođenog društvenim izazovima

Mjera:

4.1.2. Sustavno ulaganje u kvalitetu obrazovanja i usavršavanja te uvjete rada djelatnika u obrazovanju

Mjera 4.1.2. Sustavno ulaganje u kvalitetu obrazovanja i usavršavanja te uvjeta rada djelatnika u obrazovanju usmjerena je na unapređenje uvjeta za obrazovanje učenika i studenta – poticanje djece na postizanje što boljih rezultata kroz osiguranje sredstava za nagrade odličnim učenicima, stipendije učenicima srednjih škola i studentima, osiguranje sredstava za nabavku radnih bilježnica za učenike osnovnih škola, financiranje produženog boravka u osnovnim školama. Mjerom se potiče povećanje i unapređenje obrazovne infrastrukture – predviđena su sredstava za kapitalni projekt – izgradnju i opremanje osnovne škole u Marinićima.

Prioritet 5. RAVNOMJERNIM RAZVOJEM DO EUROPSKOG STANARDA I VISOKE KVALITETE ŽIVOTA ZA SVE GRAĐANE

Posebni cilj 5.1: Regija zdravlja i kvalitete života

Mjera:

5.1.1. Promicanje zdravog načina života i cjeloživotne tjelesne aktivnosti

Mjera 5.1.1. Promicanje zdravog načina života i cjeloživotne tjelesne aktivnosti

Ovom mjerom financirat će se aktivnosti zdravstvene zaštite mještana općine Viškovo te prevenirati kronične bolesti što će produljiti očekivani životni vijek, te ujedno utjecati na poboljšanje zdravlja na području općine Viškovo.

Posebni cilj 5.2: Visok socijalni standard i dostojanstveno starenje

Mjere:

5.2.1. Prilagodba socijalnog i zdravstvenog sustava sve starijoj strukturi stanovništva

5.2.3. Razvoj mreže institucijskih i izvaninstitucijskih oblika skrbi za sve društvene skupine

5.2.4. Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi

Mjerom 5.2.1. Prilagodba socijalnog i zdravstvenog sustava sve starijoj strukturi stanovništva, poticat će se prilagodba socijalnog sustava starijoj strukturi stanovništva radi povećanja kvalitete života osoba starije životne dobi - subvencija smještaja starijih osoba u program „Dnevnog boravka“, jednokratna godišnja novčana pomoć za osobe starije od 65. godina, poklon bonovi za božićne i novogodišnje praznike te financiranje usluge gerontodomaćica temeljem projekta.

Mjera 5.2.3. Razvoj mreže institucijskih i izvaninstitucijskih oblika skrbi za sve društvene skupine podupirat će se izgradnja kvalitetnijeg sustava izvan institucijskih i institucijskih socijalnih usluga za ugrožene skupine – starije i nemoćne te osobe u nepovoljnom položaju - smještaj starijih osoba u program „Dnevnog boravka“, financiranje usluge gerontodomaćica temeljem projekta te financiranje programa i projekat udruga za starije osobe.

Mjera 5.2.4. Poticanje razvoja socijalnih inovacija u području socijalne skrbi ostvarit će se kroz slijedeće aktivnosti – pružanje pomoći obiteljima i kućanstvima za stanovanje (podmirivanje režijskih troškova), naknade mještanima za troškove ogrijeva, trošak nastavnog osoblja u produženom boravku, besplatne marende i javni prijevoz učenicima, besplatan boravak djece u ustanovama predškolskog odgoja, subvencije cijene grobnih mjesta za branitelje te naknade u novcu za školske knjige.

Posebni cilj 5.3: Razvoj kulture i sporta te poticanje kreativnosti

Mjere:

5.3.1. Poticanje razvoja kulture i održivo korištenje kulturne baštine kao temelja regionalnog i lokalnog identiteta

5.3.2. Modernizacija, izgradnja i opremanje kulturne infrastrukture i podrška kulturi u post-COVID razdoblju

5.3.4. Unaprjeđenje infrastrukturnih uvjeta i odgovarajuće opreme za potrebe programa sportskih i rekreativnih aktivnosti

5.3.5. Poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti

Mjera 5.3.1. Poticanje razvoja kulture i održivo korištenje kulturne baštine kao temelja regionalnog i lokalnog identiteta

Aktivnostima osiguranja redovnog rada knjižnice, opreme i knjižnične građe te kroz financiranje ustanova u kulturi i udruga potiče se razvoj kulture i kulturnih sadržaja.

Mjera 5.3.2. Modernizacija, izgradnja i opremanje kulturne infrastrukture i podrška kulturi u post-COVID razdoblju

Mjera će se provoditi na način da se realiziraju projekti i pruži podrška kulturi kroz aktivnosti poboljšavanja infrastrukturnih uvjeta za posjetitelje i građu.

Mjera 5.3.4. Unaprjeđenje infrastrukturnih uvjeta i odgovarajuće opreme za potrebe programa sportskih i rekreativnih aktivnosti

Održavanjem, obnovom i razvojem sportske infrastrukture i objekata unaprijedit će se uvjeti za potrebe programa sportskih i rekreativnih aktivnosti.

Mjera 5.3.5. Poticanje unaprjeđenja sustava sporta i sportskih djelatnosti

Unaprjeđenjem uvjeta za razvoj sporta i pružanjem potpore sportašima i sportskim zajednicama potiče se razvoj sportskih djelatnosti. Kroz bavljenje sportom osigurat će se kvalitetna organizacija slobodnog vremena mladih i time pridonijeti preveniranju neprihvatljivih oblika ponašanja.

Mjera Javna uprava i administracija

Mjera Javna uprava i administracija usmjerena je na razvoj djelotvorne, odgovorne i transparentne općinske uprave kroz osiguranje sredstava za redovan rad predstavničkog, izvršnog i upravnog tijela te za upravljanje poslovima od lokalnog značaja. Planirana sredstva potreba su za pružanje i unapređenje sustava civilne zaštite i protupožarne zaštite.

6. Okvir za praćenje i izvještavanje

Praćenje provedbe akata strateškog planiranja, u našem slučaju Provedbenog programa obuhvaća proces prikupljanja, analize i usporedbe pokazatelja kojima se sustavno prati uspješnost provedbe definiranih ciljeva i mjera. Isti obuhvaća razdoblje od siječnja 2022. godine do prosinca 2025. godine. U slučaju potrebe usklađivat će se s izmjenama i dopunama proračuna Općine Viškovo.

Za postupak izvještavanja o provedbi Provedbenog programa bit će zadužen lokalni koordinator, Robert Simčić, pročelnik Jedinog upravnog odjela Općine Viškovo. Pomoć i podršku tijekom postupka izvještavanja pružat će radna skupina koja je imenovana za postupak pripreme i provođenje postupka izrade Provedbenog programa. Cilj izvještavanja je pružanje pravovremenih i relevantnih informacija široj javnosti o statusu njegove provedbe ali i ključnim nositeljima. Okvir za praćenje provedbe sadržan je u Prilog 1. koji je sastavni dio ovog Provedbenog programa.

Ciljevi praćenja i izvještavanja o Provedbenom programu su sljedeći:

- sustavno praćenje uspješnosti provedbe definiranih mjera,
- učinkovito upravljanje njegovom provedbom i kontinuirano unapređivanje javne politike korištenjem rezultata praćenja i izvješćivanja,
- pružanje pravovremenih i relevantnih osnova donositeljima odluka prilikom određivanja prioriteta razvojne politike, donošenja odluka,
- utvrđivanje nenamjernih pozitivnih i negativnih posljedica,
- povezivanje politike, programa, prioriteta, mjera i razvojnih projekata,
- osiguranje transparentnosti i odgovornosti za korištenje javnih sredstava i izvještavanje javnosti o učincima potrošnje javnih sredstava.

Rokovi i postupci praćenja i izvještavanja o provedbi Provedbenog programa JLS-a propisani su Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 6/19).

Tablica 11. Ciklus izvještavanja o provedbi Provedbenog programa Općine Viškovo

Vrsta izvješća	Ciklus	Obveznik izrade izvješća	Kome se podnosi	Rok za izvješće
Provedbeni program Općine Viškovo za razdoblje 2022. – 2025.	Polugodišnje	Lokalni koordinator;	Izvršno tijelo;	Do 31. srpnja tekuće godine (za tekuću godinu); Do 31. siječnja tekuće godine (za prethodnu godinu)

Izvor: Pravilnikom o rokovima i postupcima praćenja i izvještavanja o provedbi akata strateškog planiranja od nacionalnog značaja i od značaja za jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave (NN 6/19).

Provedbeni program Općine Viškovo za razdoblje od 2022. do 2025. godine u tabličnom obliku nalazi se u prilogu ovog dokumenta.